

บทความวิชาการพระพุทธศาสนา

"ยุทธศาสตร์ในการบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ"

ศาสตราจารย์ ดร. อุทิศ ศิริวรรณ

ป.ธ. ๙, พ.ม., พธ.บ. (มหาจุฬาฯ), ศษ.บ. (มธธ.), อ.ม. (ภาษาบาลี-สันสกฤต) จุฬาฯ,
MBA (USA), DIBA (USA), PhD (UK)

ตำแหน่งวิชาการและตำแหน่งบริหารด้านต่างๆ (ปรับปรุงล่าสุด ๑๒/๑๒/๒๕๕๘)

ศาสตราจารย์ประจำ คณะบริหารธุรกิจ

Charisma University, Providenciales, Turks & Caicos, UK

<http://www.charismauniversity.org/fmembers.php>

ศาสตราจารย์วิจัย โครงการปริญญาเอก บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต DBA Program

Apollos University, Huntington Beach, California, USA

<http://www.apollos.edu/Default.aspx>

ประธานบริหารโครงการปริญญาเอกทวีปริญญา สาขาบริหารธุรกิจ

DBA & PhD in Business Administration

Apollos University, USA & Charisma University, UK

ศาสตราจารย์ประจำสาขาบริหารธุรกิจผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์สอนโครงการ MBA Program

Mihaylo College of Business and Economics

California State University, Fullerton, California, USA

ศาสตราจารย์ประจำสาขาบริหารธุรกิจผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์สอนโครงการ MSc in Financial Mathematics Program

Department of Mathematical Sciences

Xi'an Jiaotong Liverpool University, Suzhou, China

ศาสตราจารย์ประจำสาขาบริหารธุรกิจผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์สอนโครงการ Executive MBA

International School of Business - University of Economics Ho Chi Minh City (ISB) and

University of Western Sydney (UWS), Sydney, Australia at ISB.

ศาสตราจารย์ประจำสาขาบริหารธุรกิจผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์สอนโครงการ MBA

Foreign Trade University, Hanoi, Vietnam

ศาสตราจารย์ประจำผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย, อาจารย์สอน, กรรมการสอบและประธานสอบวิทยานิพนธ์โครงการปริญญาโท SMEs

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน ชลบุรี

ศาสตราจารย์ประจำผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยคณะกรรมการวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วารสารวิจัยระดับกลุ่มที่ ๑ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน ชลบุรี

ภาคีสมาชิก ระดับศาสตราจารย์วิจัย สาขาบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ

Harvard Business School, Harvard University, Boston, Massachusetts, USA

ภาคีสมาชิกนักวิจัยนานาชาติ ระดับศาสตราจารย์วิจัย สาขาบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ

International Journal of Arts and Sciences : IJAS, Rhode Island, USA

ศาสตราจารย์วิจัยดีเด่น สาขาบริหารธุรกิจระหว่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประธานมอบรางวัลนักวิจัยดีเด่นทั่วโลก ประจำปี 2015 เวทีวิจัยระดับนานาชาติ 3 เวทีวิจัย

จัดที่มหานครปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 12-14 สิงหาคม 2558

International Conference on Information Technology and Engineering (ICTAE)

International Symposium on Engineering and Natural Sciences (ISEANS)

International Conference on Social Science (CONFSS)

นายกสมาคม บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต

ประธานคณะกรรมการบริหาร บริษัทฐานรีเสิร์ชแอนด์มาร์เก็ต จำกัด

นักวิจัยแห่งชาติและผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาเศรษฐศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ

สมาชิกสมาคมศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (พธ.บ. รุ่น ๓๕)

ปฐมบท : สนับสนุนหรือคัดค้านการบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ?

สังคมไทยขณะนี้ แบ่งความเห็นเกี่ยวกับการสนับสนุนและคัดค้าน ด้วยเหตุผลนานัปการ

ข้อสนับสนุนที่ว่าทำไมควรบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

(๑) ศาสนาพุทธเป็นศาสนาของคนส่วนใหญ่ในประเทศ ๙๔.๖๐% (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ๒๕๕๔) เมื่อคนส่วนใหญ่ต้องการให้บรรจุ จึงเป็นไปตามมติกาของระบอบประชาธิปไตยโดยแท้ เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องการเมือง แต่เป็นการปกป้องคุ้มครองรักษาพระพุทธศาสนา

(๒) ในประวัติศาสตร์ชนชาติไทย เรามีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาช้านาน เริ่มอาณาจักรตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน มีพระพุทธศาสนาอยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด และมีพระมหากษัตริย์เป็นศาสนูปถัมภก

(๓) พระพุทธศาสนาเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยมีพระธรรมเป็นเบ้าหลอมวิญญูณ จนกลายเป็นวัฒนธรรมไทย เป็นวิถีแห่งชาวพุทธ

(๔) ปี ๒๕๔๗ และปี ๒๕๔๘ เป็นปีที่ผู้นำชาวพุทธทั่วโลก ซึ่งมาประชุมพร้อมกันที่ประเทศไทย มีมติยกย่องยอมรับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก

(๕) ธงชาติไทยเรามี ๓ สี น้ำเงิน ขาว แดง สถาบันชาติก็มีกำหนดในรัฐธรรมนูญ สถาบันพระมหากษัตริย์มีรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ สีขาวในธงชาติ องค์กรชกาลที่ ๖ ผู้ทรงกำเนิดธงไตรรงค์กำหนดไว้ว่าสีขาวหมายถึงพระไตรรัตน์ หมายถึงพระพุทธศาสนา กลับไม่ได้มีการรับรองสถานะใดๆ ในรัฐธรรมนูญ มีเพียง กรมศาสนา และสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติที่ดูแลเท่านั้น"

ส่วนแนวคิดที่ "ไม่เห็นด้วย" ที่มาแรงขณะนี้ ก็คือ "นายวิจักขณ์ พานิช" วิศวกรรรมศาสตร์บัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาบัณฑิตด้าน "ประวัติศาสตร์ศาสนา" จากสถาบันนาโรปะ พุทธสายมหายาน รัฐโคโลราโด สหรัฐอเมริกา นักวิชาการอิสระรายนี้ไม่เห็นด้วยและขอคัดค้านการบัญญัติศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. การให้เหตุผลว่า ประเทศไทยมีคนนับถือพุทธเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศอยู่แล้ว การบัญญัติดังกล่าวจึงไม่เห็นจะเสียหายตรงไหน (พม่าเขายังทำได้ มาเลเซียยังทำได้) เสียหายแน่นอน อย่างที่เห็นความรุนแรงของพุทธศาสนาในพม่า และนโยบาย "ภูมิบุตรา" ในมาเลเซีย ที่เอาชาติพันธุ้กับศาสนามาเป็นเครื่องมือกีดกันทางการเมือง (ไทยพุทธ มาเลย์มุสลิม สิงหลพุทธ เป็นต้น)

๒. ประเทศที่มีคนนับถือศาสนาใดศาสนาหนึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ ไม่จำเป็นต้องยกศาสนานั้นๆ เหนือศาสนาอื่น และไม่จำเป็นต้องกำหนดรูปแบบรัฐ โดยเอาศาสนามากำกับการเมืองอีกทีหนึ่ง

ยกตัวอย่างอินเดีย ที่มีประชากรเป็นฮินดูกว่า ๘๐% ของประเทศ แต่ไม่เคยยกศาสนาพราหมณ์ฮินดูเป็นศาสนาประจำชาติ แต่อินเดียคงไว้ซึ่งความเป็น secular state ตลอดมาตั้งแต่มีรัฐธรรมนูญฉบับแรกหลังประกาศเอกราชจากอังกฤษ อินเดียเป็นตัวอย่างของประเทศที่มีความชัดเจนในรูปแบบรัฐ และเห็นว่าพัฒนาการประชาธิปไตยและการส่งเสริมศีลธรรมแบบสมัยใหม่ แทนที่ธรรมะแห่งชาติของศาสนาใดศาสนาหนึ่ง จะช่วยให้สังคมอินเดียสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างหลากหลายได้ดีที่สุด

๓. การอ้างว่า “ธรรมาธิปไตย” จะมากำกับประชาธิปไตย คือ แนวคิดของกลุ่มพระสงฆ์และชาวพุทธที่ฝึกใฝ่ระบอบเผด็จการเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว การเอาศาสนามากำกับประชาธิปไตย ก็คือการไม่เอาประชาธิปไตยนั้นแหละ

๔. เวลาบอกว่าอยากได้ “พุทธศาสนาประจำชาติ” มีการอธิบายอย่างชัดเจนหรือไม่ว่า พุทธศาสนาแบบไหน? เอาสันตโศกเป็นศาสนาประจำชาติ? เอาพุทธอิสระเป็นศาสนาประจำชาติ? เอาพระสุเทพเป็นศาสนาประจำชาติ? เอาสมณศักดิ์พิดยศเป็นศาสนาประจำชาติ หรือเอาธรรมกายเป็นศาสนาประจำชาติ?

ความคลุมเครือของคำว่า “พุทธศาสนาประจำชาติ” คือ หีบห่อที่ภายนอกดูเหมือนจะดีแต่ข้างในแอบซุกซ่อนอะไรอยู่บ้างไม่มีใครรู้

๕. ศาสนธรรมที่มีบทบาทอยู่ในจิตใจผู้คนในปัจจุบัน ไม่ใช่ศาสนาพุทธแบบที่กำลังถูกผลักดันให้เป็นศาสนาประจำชาติ ตรงกันข้าม ศาสนธรรมที่สัมพันธ์อยู่กับจิตใจผู้คนงอกงามได้อย่างเป็นอิสระจากรัฐ เป็นศาสนธรรมที่มีความหลากหลาย มีจินตนาการ และสัมพันธ์กับความทุกข์ของคนเล็กคนน้อย ซึ่งการมีพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ไม่ได้มีส่วนส่งเสริมการงอกงามของศาสนธรรมในทิศทางนี้

๖. พุทธศาสนาประจำชาติ คือ พุทธศาสนาแบบทางการ ที่มีเป้าหมายสำคัญในการตีความศาสนาไปปรับใช้อุดมการณ์ชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นศาสนาแบบทางการที่ไม่เคยเปิดรับการตีความคำสอนที่หลากหลาย และจะไม่แปลกเลยหากการเกิดขึ้นของพุทธศาสนาประจำชาติจะยิ่งนำไปสู่การปิดกั้นเสรีภาพทางความคิดของประชาชน จัดการคนที่เห็นต่างทางความคิด โดยอ้างว่าเป็นการ “ลบหลู่ดูหมิ่นพุทธศาสนา”

๗. ไม่เห็นด้วยกับการ “รับๆ ไปก่อน” แล้ว “แก้ทีหลัง”

ส่วนตัวผมขอแนะนำว่า วันนี้ พุทธศาสนากำลังเผชิญกับภัยคุกคามอันรุนแรงที่มาพร้อมกับ "กระแสโลกาภิวัตน์" ซึ่ง "เงิน" คือ "พระเจ้า" และ "การก่อการร้ายจากกลุ่มคนหัวรุนแรง" ซึ่งปฏิบัติการเหี้ยมโหดและรุนแรงต่อพระสงฆ์และศาสนิกต่างศาสนา อย่าปล่อยให้เหตุการณ์เช่นฆ่าพระสงฆ์และชาวพุทธเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า ต้องสะท้อนให้ภาครัฐรู้เห็นทราบและมีมาตรการป้องกันที่ชัดเจน และพระพุทธานายังต้องเผชิญกับ "ภัยคุกคามร้ายแรง" คือ "ภัยใน" ที่เกิดจากพวกเราชาวพุทธซึ่งร้ายแรงและน่าสะพรึงกลัวกว่า ซึ่งมีทั้งปัญหาเกิดจาก "ศีล" และ "ทิว" ไม่เสมอกันและแตกต่างจนแตกแยกทางความคิดและแนวปฏิบัติ ในเวลานี้ จนสังคมสับสนแยกแยะไม่ออกและไม่รู้จะเชื่อใคร และจำเป็นอย่างยิ่งที่ชาวบ้านจะต้องเลิกเชื่อคำพูดว่า "ชั่วช่างชี ดีช่างสงฆ์" อย่าปล่อยให้ปละละเลยวาระไม่ใช่ ต้องช่วยกันเป็นหูเป็นตาสอดส่องเอาใจใส่ "การพระศาสนา" ถือเป็นภาระวาระที่สำคัญ

พวกเราชาวพุทธในฐานะอุบาสกและอุบาสิกาต้องลุกขึ้นมาช่วยคณะสงฆ์และมัตระวังมิให้เกิด "สัทธรรมปฏิรูป" ปลอมแปลงดัดแปลงคำสอนพระพุทธเจ้า ดังที่ปรากฏในเวลานี้ และ "การเล่นพรรคเล่นพวก" ระบบอุปถัมภ์ในวงการสงฆ์ ข้าราชการวงการสงฆ์ในแง่ลบที่สื่อนำเสนอและชุดคีย์เรื่องไม่ตีต่างๆ ทำให้เสื่อมศรัทธาล้วนเป็นประเด็นน่าเป็นห่วง และหลายเรื่อง "เป็นความจริง" มีสาระสำคัญที่ควรนำมาเสนอให้พระที่ปกครองสงฆ์กำหนดเป็นนโยบายเป็นประเด็นป้องกันมิให้เกิดเรื่องอื้อฉาวขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ทั้งนี้เพราะการละเลยและหย่อนหยานในการเข้มงวดกวดขันให้พระสงฆ์และสามเณรยึดมั่นประพฤติปฏิบัติตนเหมาะสมแก่พระธรรมวินัยเป็นเหตุให้เกิดข่าวคราวอื้อฉาวในวงการสงฆ์ ซึ่งเป็นองค์การขนาดใหญ่ของประเทศ พวกเราชาวพุทธ ต้องช่วยพระคิด ช่วยพระทำ ช่วยพระทำนวางระบบที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทั้งการบริหารวัด บริหารเงิน บริหารปกครองสงฆ์ อย่าปล่อยให้พระสงฆ์ชั้นปกครองระดับต่างๆ ตั้งแต่ "เจ้าอาวาส" "เจ้าคณะ" ระดับต่างๆ ประมาท เลินเล่อ ล่วงละเมิดพระธรรมวินัย ต้องช่วยกันสนับสนุนให้ท่านยึดมั่นในพระธรรมวินัย สำรวมระวังกายวาจาและใจ ไม่ลืมหูลูกแก่อำนาจ ไม่ปล่อยให้ "คนสนิท" มีอำนาจเหนือพระธรรมวินัย อย่าปล่อยให้ "ยศศักดิ์" "ปัจจัย" "พวกพ้อง" ครอบงำ "วงการสงฆ์" จนกลายเป็น "วงจรรูปทวาร" อย่าปล่อยให้พระ "ผู้เห็นแก่ตัว" มีอำนาจเหนือพระผู้ที่ "เสียสละ" พระผู้มี "อุดมการณ์" จะต้องช่วยกันผลักดันสนับสนุนและส่งเสริมให้พระหนุ่มเณรน้อยที่มี "อุดมการณ์" ไม่ล่าเอียงเพราะอคติ ๔ ผู้ตั้งใจวชและอุทิศตนเพื่อสืบทอดอายุพระพุทธศาสนา ได้มี "ยศศักดิ์" สมแก่ความรู้ความสามารถศิลาจารวัตรที่มี ต้องช่วยกันสนับสนุนพระปฏิบัติถูกต้องตามพระธรรมวินัยศีล ๒๒๗ เครื่องครัดให้ได้เป็นผู้นำวงการสงฆ์ มีอำนาจวาสนาได้ครองวัดต่างๆ เพราะถ้าเราได้พระผู้ทรงศีลาจารวัตรมีศรัทธาและปัญญามีภาวะผู้นำสงฆ์ขึ้นเป็น "ผู้บริหาร" กิจการคณะสงฆ์ ไม่ล่าเอียงเพราะอคติ ๔ ได้ครองวัดนั้นวัดนี้ กิจการคณะสงฆ์ก็จะรุ่งเรืองรอดหน้าสืบไป ไม่ทรงและทรุดอย่างที่เราเห็นและเป็นอยู่ในขณะนี้

"บัญญัติ" ทำไม ? ทำไม "บัญญัติ"?

ประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญ คณะกรรมการธรรมการให้มีการบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ อ่านแล้วจะได้แง่คิดบางประการเล็กๆ น้อยๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการประชุมระดมสมองและวางแผนการจัดการการธรรมการฯ ซึ่งแต่ละฝ่ายกำลังต่างคนคิด ต่างคนทำ หรือรวมกันคิด รวมกันทำ ซึ่งหลักๆ จะประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ ยุทธวิธี กลยุทธ์ กลศึก กลอุบาย แผน และโครงการต่างๆ ที่เขียนและนำเสนอผ่านสื่อสังคมออนไลน์คือ Social Media ได้แก่เว็บไซต์และเฟซบุ๊ก จะได้เห็นได้อ่านกันทันที ทันใด ทันใจ สามารถนำไปคิด นำไปใช้ได้ทันที ไม่ต้องเสียเวลาเชิญประชุม เรียกประชุม โทรศัพท์มาคุย ผมเน้น Faster Model เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ ผลผลิต ผลกระทบ ผลสัมฤทธิ์ และผลสำเร็จ ที่ทุกฝ่ายต้องการบรรลุ

ทุกบรรทัด ทุกข้อเขียน เอ่ยถึง พาดพิงถึงนามท่านหนึ่งท่านใด ขอรบกวนเรียนว่า ผมตั้งใจเขียนขึ้นดีหรือชมโดยสุจริต ดีเพื่อก่อ มิใช่ขอเพื่อทำลาย มิได้เขียนขึ้นด้วยเจตนาอาฆาตพยาบาทมาดร้ายชุนเคือง แค้นเคือง หรือมีอคติต่อท่านหนึ่งท่านใด ซึ่งที่ผมเอ่ยนาม ต่างล้วนรู้จักกันดี แต่ทว่าบางที การเลือกวิธีสื่อสารโดยนำเสนอแง่ที่คิดแล้วเขียนมีเวลาเรียบเรียงลำดับความคิดผมมองว่าน่าจะดีกว่าไปนั่งประชุมแล้วจบลงโดยแยกจากกันแล้วไม่ได้สาระสำคัญใดๆ **ด้วยเหตุที่ผมเบื่อบระบบ "ประชุม" NATO: No Action Talk Only ไม่เคยนำไปปฏิบัติ มีแต่พูดเท่านั้น แล้วทุกอย่างก็จบ** ดังนั้น การเลือกนำเสนอ "มูมมอง" และ "ทัศนะ" ในเรื่องนี้ ผมมองว่าเป็น "การใหญ่" เป็นเรื่อง "สำคัญ" ดังนั้น จงอย่าคิดระแวงไปในทางอื่น ผมขอเป็นเพียงแค่ "จิ้งจกทัก" ส่วน

ท่านจะถูกคิดหรือผ่านเลย ก็สุดแท้แต่

ผมตั้งใจเขียนและตั้งใจนำเสนอโดยยึดหลัก

**"สองคนยลตามช่อง คนหนึ่งเห็นโคลนตม
คนหนึ่งตาแหลมคม เห็นดวงดาวอยู่พราวพราย"**

ยุทธศาสตร์บรรจุพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ :

การใหญ่ครั้งนี้ จะบรรจุในรัฐธรรมนูญได้หรือไม่?

จะสำเร็จหรือไม่อยู่ที่ "ทีม" คือ "คน" จะสำเร็จได้เพราะผู้นำ ล้มเหลวก็เพราะผู้นำ

ซึ่งแวดวงชาวพุทธเราก็ต้องมี "ผู้นำ" "ผู้ประสาน" "ผู้ติดตาม" "ผู้ลอบบี้" "ผู้สนับสนุน" "ผู้ชี้แนะ"
ผมให้น้ำหนักไปที่ "ผู้ประสาน" กับ "ผู้ชี้แนะ" ซึ่งต้อง "ลอบบี้" "สนับสนุน" ให้เกิดการ "พบ" กันเงี้ยบๆ
และเป็น "ความลับ" ที่สุด ในสถานที่ "ลับ" ที่สุด เพราะการใหญ่คราวนี้ ผมเน้นและย้ำว่าต้อง "ลับ"
ระดับ "สุดยอด" เท่านั้น

**การใหญ่บางเรื่อง เน้น "ประชาธิปไตย" เสียข้งมาก แต่การใหญ่อีกหลายเรื่อง ผมเห็นว่า ผ่านบังคับ
ใช้ได้ ก็ในคราวและยุคสมัยที่บ้านเมืองปกครองโดยสภาวะ "อะปกติ"**

เก็บความข้อนี้ไปคิดสำหรับผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน

ผมพิจารณาภาพใหญ่ดูแล้ว มองเห็นว่า ขอเพียงให้ "ผู้นำ" เพียงตัวเลข "หลักเดียว" พบกัน "การใหญ่" จะ
สำเร็จหรือล้มเหลว ก็จะมีคำตอบ "ชัดเจน"

**ผมมองว่า "ผู้นำรัฐบาล" ไม่ค่อยสบายใจนัก หากจะมีการเคลื่อนไหว ระดมพล ระดมมวลชน เหมือนยุค
ประชาธิปไตยเต็มร้อย เพราะเกรง "ปัจจัยแทรกซ้อน" ซึ่งฝ่ายความมั่นคง ยังคงวิตกและกังวล ท่าที จุดยืน
และการแสดงออก ท่ามกลางบรรยากาศ "ปรองดอง" ที่เบื้องลึกเบื้องหลังเหมือน "แก้วร้าว"**

ใครเป็นผู้นำประเทศชาติบ้านเมืองยามนี้ ก็คงกินไม่ได้นอนไม่หลับกับสภาพที่หลับที่นอนในบ้านช่องที่มีแต่รอย
ร้าวรอยแยก จะนอนจะหลับให้สนิทที่ไรก็สะดุ้งผวา เพราะ "แผ่นดินไหว" คอยสั่นสะเทือนเขย่าขวัญ
ตลอดเวลา!

ผมเชื่อมั่นนักศึกขุนงูที่แนะนำไว้ว่า **"รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง"**

ผมเชื่อพระพุทธเจ้าสอนว่า **"อธิษฐานบารมี"** คนเราขอให้ตั้งใจ ตั้งมั่น เตรียมการ เตรียมพร้อม เตรียมตัว
เตรียมใจไว้ มั่นคง แน่วแน่ ไม่ผันแปร ก็ **"สำเร็จ"** ได้ตั้งใจขอเพียง "กุศลเจตนา" นั้นต้อง ใส ชื่อ บริสุทธิ์
ปราศจาก "ช่องว่าง" ระหว่างบรรทัด ที่คนทั่วไปมองออกว่า "การเคลื่อนไหว" คนนี้ได้อะไร คนนั้นได้อะไร

จะทำ "การใหญ่" ต้องสงบและสงบ "ระวาง" ต้อง "ระมัดระวัง" ทำการโดย "ละเอียด" และ "รอบคอบ"

คนส่วนใหญ่มองว่าการเคลื่อนไหวใดๆ ล้วนเป็นไปเพียงเพื่อตัวตนและพวกพ้องคนใดคนหนึ่ง กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เสียงสวรรค์ จึงอ่อนยวบ ลดฮวบทันตาเห็น แต่ถ้าชื่อ "สาร" ไปยังคนกลุ่มใหญ่ และต่าง "ศาสนิก" ไม่ให้ "ระวาง" และ "ระวาง" แรงต้านก็จะค่อยๆ สลายและคลี่คลายลงไปได้เอง

เหมือนพม่าที่สามารถบรรจุ "พุทธศาสนา" เป็นศาสนาประจำชาติได้สำเร็จ เพราะมีการเจรจาทั้งกับชาวพุทธด้วยกัน และเพื่อน "ต่างศาสนา" ทำแบบคู่ขนาน สำคัญที่สุด เจรจากับ "ผู้นำ" ระดับ "ประมุข" ซึ่งพอเห็นดีเห็นงามและคล้อยตามด้วย ทุกสิ่งทุกอย่างก็ราบรื่น

จะบรรจุได้หรือไม่ ก็ต้องระดมสมอง ระดมทีม ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ

ปัญหาการสงฆ์ก็เหมือนหน่วยงานรัฐที่ใหญ่โตอื่นๆ ซึ่งมีปัญหาหมักหมมสะสมและเรื้อรังมานาน และมหาเถรสมาคมผู้นำสงฆ์สายการปกครองสงฆ์สูงสุดท่านเองก็อยู่ใน "ปัจฉิมวัย" กอปรกับ "เคยชิน" บรรยากาศเข้าประชุมและฟัง "หัวโตะ" คอยสั่งการ และทุบโตะ ม้วนเดียวจบ การอยู่เฉยๆ ดูจะดีที่สุดในห้วงเวลานี้และก็เป็นอย่างนี้ทุกๆ วงการในบ้านนี้เมืองนี้

ใหม่ๆ ผมได้ยินได้ฟังระบบประชุมของกรมการมหาเถรสมาคม ผมก็ถึงกับ "อึ้ง" และ "ทึ่ง" เหมือนกัน

ครั้งตนเองได้เป็นใหญ่เป็นโต มีอำนาจวาสนาได้นั่งบริหารกิจการระดับหมื่นล้านในตลาดหลักทรัพย์ ก็ "อึ้ง" และ "ทึ่ง" กับบรรยากาศ "ลือบับ" และระบบหัวโตะขอความร่วมมือ "จุดเดียวจบ" แม้ไม่เห็นด้วยก็ต้องโหวตตาม ก็เลยเข้าใจบรรยากาศ "องค์กร" แบบไทยๆ ว่า ตถตา มันเป็นเช่นนั้นเอง

นึกถึงบรรยากาศในรัฐสภาและวุฒิสภาที่เคยไปนั่งประชุมในกรรมาธิการต่างๆ หลายครั้ง และหลายคณะ ก็พบเห็นว่าคล้ายกัน ก็เลยเข้าใจว่า ที่เมืองไทยเรา ไปไม่สุดซอย ไม่ว่าจะวิธีไหน ก็เพราะ "เกรงใจ" และ "รวมขอม" นี้เองที่จุดทุกระบบให้ "ล้าหลัง" ถ้าช่วยกันลือบับจัน "ประมุข" แต่ละองค์กรเข้าใจก็จะเข้าถึงและพัฒนาได้ในท้ายที่สุด จริงหรือไม่ก็คิดกันเอาเอง

ประมุขสงฆ์กับนายกรัฐมนตรี : คีย์แมนสำคัญที่จะบัญญัติพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติได้หรือไม่? คิดและทบทวนดูว่า "จริง" หรือ "ไม่" ?

วันนี้ ความหวัง ความฝัน และจินตนาการใดๆ วัตถุประสงค์ต่างๆ ต้องฝากไว้กับ "**สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์**" ประมุขสูงสุดเพียงรูปเดียวถ้าสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ท่านตั้งใจ และจริงจังที่จะให้คณะสงฆ์ทั้งประเทศสนับสนุนให้ "บัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ" ก็ต้องเจริญพร "**นายกรัฐมนตรี**" เท่านั้น แต่ นายกรัฐมนตรีจะรับฟังหรือไม่? ขึ้นอยู่กับใครพาไปคุย และคนที่คุยด้วย "ระดับไหน"

ไม่ต้องสอนท่านเลย ด้วยประสบการณ์ ในฐานะ "รัตติกาล" ท่านเป็นกรมการมหาเถรสมาคมมายาวนาน ท่านในฐานะผู้นำสูงสุด ย่อมมีหลักคิด หลักทำ หลักการเป็นตัวของตัวเอง

ผมเชื่อว่าท่านเองด้วยประสบการณ์อันยาวนาน อายุและพรรษาเฉียด ๑๐๐ ปี ท่านย่อมสุขุม ลุ่มลึก ย่อมมียุทธศาสตร์ ยุทธวิธี แผน โครงการ เป้าหมาย วิธีการ มีคน งบประมาณ เครื่องมือ และวิธีการจัดการที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม

ผมขอแนะนำ "คณะกรรมการรณรงค์ฯ" นัดเลขาฯ ท่านคือเจ้าคุณแป๊ะฯ ขอเข้าพบขอคำแนะนำต่างๆ ก็เชื่อว่าน่าจะ "ได้" ในระดับมีนัยสำคัญ "ส่งผล" ต่อสำเร็จหรือล้มเหลว มีผลต่อการตัดสินใจว่าจะ "เดินหน้า" หรือ "ถอยหลัง"

การพระพุทธศาสนา : การเมือง ต้องแยกกันให้ออก จะเดินหน้าก็ต้องได้รับไฟเขียวตลอดเส้นทางทั่วสังฆมณฑล

ผมมองว่า "การบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ" ต้องให้ทุกฝ่าย หมดระวาง ระวังว่าเป็น "การเมือง" ที่กลุ่มนั้น กลุ่มนี้ จะได้ "คะแนน" เต็มๆ เพราะฉะนั้น จึงเป็นวิบากกรรมที่ "พุทธ" กับ "พุทธ" ทะเลาะ วิวาท ขัดแย้ง ขัดแย้ง ขัดขาตัวเอง เท่าที่ระดับรับฟังความล้มเหลวในอดีต พระเถระชั้นผู้ใหญ่และ ผู้ใหญ่ระดับพลเอกท่านหนึ่งเคยบอกผมว่า มิได้ถูกต่างศาสนาคัดค้าน มิแต่ "พุทธ" กับ "พุทธ" นี้แหละที่ "วิน" ออกอาวุธใส่กันเอง ดังนั้นต้อง "ระมัดระวัง" ความละเอียดอ่อนในจุดนี้ เพราะ "ขาประจำ" ชาวพุทธด้วยกันที่คอยคัดค้าน มีอยู่มากมาย เป็นกลุ่ม เป็นพวกในสถานิติบัญญัติแห่งชาติ แต่ถ้าทำทุกวิถีทางให้มีโอกาสนำเสนอจน "ประมุขรัฐ" เคลิบเคลิ้มเห็นชอบคล้อยตามดำริและจะบรรจุให้ได้ ทุกอย่างก็จบ ยิ่งในยุคสมัยแห่งมาตรา ๔๔ ด้วยแล้ว ไม่ลองไม่รู้!

แต่แนะนำด้วยความเป็นห่วงว่าอย่าลองของลองเชิงลองดีกับประมุขรัฐด้วยวิถีและวิธีที่ "ประมุขรัฐ" ไม่ชอบ นั่นคือ "ระดมมวลชน" ต้องเลือกเปิดเพลงแบบ "เมโลดี้" ห้ามตีเจเปิดเพลง "ร็อกแอนด์โรล" ยกพลข่มเขย่าขวัญเวทีคอนเสิร์ตตื่นกันแต่ตื่นแบบ "คอนเสิร์ตคาราบาว" อย่าให้อาามันเข้าว่าถึงขนาดยกพลข้างพลม้าปลุกใจกันมาแบบ "ต้มยำลำซิ่ง" ก็รู้ว่าผู้มีอำนาจในรัฐไม่ชอบวิธีการ "คนหมู่มาก" ดังนั้น ต้องออกแบบและวางแผนโดยใช้หลัก Do less for More ใช้คนน้อยแต่ได้ผลมาก ใช้คนดีคนเก่งคนมีฝีมือซึ่งกรรมการมหาเถรสมาคมและหลวงพ่อบุญธรรมท่านมีรอบตัวอยู่แล้ว ดำเนินการ "ลือบปี่" ให้ดีๆ เน้นเพลงบรรเลงแบบ "สปา" ตี๋มต่ำในจินตนาการ เงียบๆ เนิบนาบ ซ้ำๆ การใหญ่ก็อาจสำเร็จได้ดังประสงค์

เรื่องการวางแผนทำการใหญ่ๆ เท่าที่ผมเห็นผลงาน ผมชื่นชมวิธีการของ "พระราชภาวนาจารย์ (เผด็จ ทตตชีโว)" วัดพระธรรมกาย แนวคิด "พระมหาโพธิวงศาจารย์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ.๙, ราชบัณฑิต)" วัดราชโอรสาราม ผสมผสานกับ "พระพรหมวชิรญาณ" วัดยานนาวา "พระพรหมเมธี" วัดสัมพันธวงศ์ "พระพรหมสิทธิ" วัดสระเกศ และ "พระเทพโพธิวิเทศ" วัดไทยพุทธคยา ซึ่งท่านก็บินมาเมืองไทยประจำ ถ้าท่านอาจารย์ ดร. บรรจบ อาจารย์เอกภพ และอาจารย์รักสยาม รวมถึงท่านเจ้าคุณต่างๆ ที่เมื่อกำลังจากทีมบุรีรัมย์อยู่ในเต็ดจนก้าวกระโดดเป็นทีมชาติที่จะไปดับทีมอิรักในเดือนมีนาคม ชุ่มเงียบซุ่มๆ คิดและทำกันตลอดเวลา ถ้าได้มีโอกาสเข้าพบเข้าถึงเข้าหาก็น่าจะ "คิด" และ "ทำการใหญ่" ได้สำเร็จ

ยามนี้ ทุกฝ่ายต้อง "เลิกพวก" "ถือข้าง" กันชั่วคราว ต้องยึดหลัก "ชวานไทยใจหนึ่งเดียว" เพราะชวานที่ไม่มีด้ามยามจะฟันย่อมไร้พลัง ถ้าคณะสงฆ์ไทยเลิกแบ่งพวกเลิกข้าง โอกาสชนะก็พอมิ แต่ชัยชนะที่ดูรีบหรี ก็มีมากเช่นกัน

การแสดงออกทั่วสังฆมณฑลในไทยและต่างประเทศต้องเป็นเอกภาพ เจียบแต่มีพลัง

ผมมองว่า "สื่อ" คือ "ภาพ" และ "เสียง" จากสังฆมณฑลทั่วแผ่นดินผ่านโซเชียลมีเดียมีพลัง เฟซบุ๊กและเว็บไซต์ วัดต่างมีพลังมากมายมหาศาล ยกตัวอย่างเว็บไซต์ www.alittlebuddha.com ที่ admin คือท่านพระมหา นรินทร์ นรินทร์ ป.ธ. ๙ วัดไทยลาสเวกัส ก็มีแนวคิดและกลศึกที่คณะบรรณรักษ์ฯ สมควรเอื้อมมือไปช่วยไปหาหรือขอพลังอำนาจความคิด ท่านพระมหานรินทร์ เท่าที่ผมสัมผัส ท่านเป็น "ตัวตาย" "ตัวแทน" พระพุทธศาสนาได้อย่างดี พระเถระชั้นผู้ใหญ่ ถ้าตัดความโกรธและโทสะจากข้อเขียนอันคมกริบของท่านและค่อยๆ พิจารณาด้วยสายตาเป็นธรรม จะพบว่าท่าน "ดีเพื่อก่อน" มิใช่ "ยอมเพื่อทำลาย" ผมทราบว่าท่านเจ้าคุณ "พระพรหมสิทธิ" วัดสระเกศ นิยมชมชอบและชื่นชอบท่านพระมหานรินทร์เป็นการส่วนตัวมาก ถ้ามีอำนาจคงดำเนินการถวายสมณศักดิ์ให้เป็น "พระราชอาณัติ" ไปแล้ว จะติดก็ตรงที่ในส่วนเจ้าคณะกทม. และเจ้าคณะใหญ่หนกลาง รวมถึงเจ้าประคุณสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าที่คลาจารย์ ที่อาจยังกังขาเกี่ยวกับบทบาทของท่านมหานรินทร์ แต่ถ้าได้ใครสักคนชี้แนะให้เห็นถึงความจำเป็นและการมีอยู่ของ "ปี่ส่าง" คือท่านพระมหานรินทร์ ก็น่าจะยกย่องเชิดชูให้ท่านเป็น "ผู้นำสงฆ์" รุ่นใหม่ต่อไป เช่นเดียวกับท่าน ว. วัชรเมธี และท่านมหาสมปอง ตาลปุตโต ถึงเวลาที่คณะสงฆ์สมควรยกย่องเชิดชูถวายสมณศักดิ์ให้ท่านเลื่อนชื่อระบือนามให้เกียรติคุณปรากฏเกียรติยศคือซาในวงกว้าง

ดังนั้นถ้าจะเดินหน้าโดยคณะทำงานบรรณรักษ์ฯ และขับเคลื่อนๆ จะต้องทำให้สังคมทั่วไปเห็นภาพชัดเจนว่าได้รับการสนับสนุนชัดเจนเป็นทางการจากสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้าที่คลาจารย์ สมเด็จพระราชาคณะทั้ง ๒ นิการ อาทิสมาจารย์พระพุทธรชินวงศ์ เจ้าคณะใหญ่หนกลาง พระพรหมติลก เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร ฝ่ายมหานิกาย อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้ง ๒ แห่ง

ผมมองว่าบทบาทของ "ท่านเจ้าคุณพิมพ์" ยามนี้ โดดเด่นมาก ในฐานะรู้มือ รู้ทางกันอยู่ **"พระพรหมเสนาบดี"** วัดปทุมคงคา เป็น "มือประสานสิบทิศ" ที่ไม่ธรรมดา เข้าได้ทุกสาย เน้น "พุทธศาสนา" อยู่ในลมหายใจตลอดเวลาทุกวินาที ซึ่งว่ากันว่า "หนเหนือ" ทั้งหน จะแท้ก็ทีมยกทัพสนับสนุนได้ไม่ยากขอเพียงท่านเจ้าคุณพิมพ์ "รับหลักการ" และลงมือขับเคลื่อนจริงจัง แต่ผมเชื่อว่าท่านจะกล้าเดินหน้าต่อไปได้ ก็ต้องได้รับไฟเขียวชัดเจนโดยต้องมี "หลวงพ่อช่วง" กดปุม

อย่ามองข้ามหนและภาคที่มีพระสงฆ์จำนวนมากนั่นคือหนอีสานและหนตะวันออกซึ่งมี **"สมเด็จพระพุฒาจารย์"** วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นผู้นำ ถ้าฝ่ายบรรณรักษ์ฯ เข้าหาหลวงพ่อสมเด็จฯ หาหรือขอกำลังสนับสนุน และได้เลขานุการท่านคือ **"ดร.พระมหาทวีวัฒน์ สุขเมธี ป.ธ. ๙, PhD"** ยูวสงฆ์ผู้นำรุ่นใหม่ที่มีเครือข่ายคอนเน็คชันกว้างขวางทั้งภาคอีสานและภาคตะวันออกรวมถึงเพื่อนๆ ฆราวาสระดับผู้นำองค์กรใน "สถาบันพระปกเกล้า" หนุนนำ ขอเพียงให้เจ้าประคุณสมเด็จฯ รับหลักการ ขอเพียงท่านไฟเขียว "เอ่ยปาก" เป็นทางการให้เจ้าคณะต่างๆ ทั่วอีสาน และภาคตะวันออก เห็นความสำคัญและสนับสนุน และต้องมีภาพลักษณ์ผู้นำสงฆ์รุ่นใหม่ที่คมความคิด คมทั้งวิธีปฏิบัติอย่าง **พระเทพเสนาบดี (ดร. พระมหาประเทือง) เจ้าคณะจังหวัดลพบุรี** หนกลาง ในฐานะเพื่อนเรียนบาลี ป.ธ. ๓ ด้วยกันมา ผมนับถือศรัทธาและเชื่อมั่นใน "มันสมอง" รวมถึง "สติปัญญา" อันลึกล้ำของท่าน ซึ่งท่านเจ้าคุณประเทืองรูปนี้ท่านเชี่ยวชาญและจัดเจนในกลศึกกลวิธีกลลวงกลอุบายทางการเมือง ขอเพียงให้ท่านร่วมคิดร่วมทำร่วมวางแผน ผมว่าก็มีหวังมีหนทางที่จะเอาชนะ "การใหญ่" ครั้งนี้ได้

อย่าลืม **พระราชญาณกวี (สุวิทย์ ปิยวิสุทธิ ป.ธ. ๙, MA นักเรียนทุนสมเด็จพระบรมราชินีนาถ) วัดพระราม ๙ กาญจนาภิเษก** เจ้าคณะจังหวัดเชียงราย ธรรมยุติกนิกาย ท่านรูปนี้ "ไม่ธรรมดา"

ยิ่งถ้าได้ **พระเทพศาสนภิบาล (แย้ม) วัดไร่ขิง สามพราน จ. นครปฐม** เป็น "ทุน" และ"ทีม" สนับสนุนการผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นงานที่ท่านถนัด ซึ่งผมเชื่อว่าท่านพร้อมที่จะ "หนุน" ทุกนโยบาย ถ้าเป็นไปได้เพื่อบรรพชิตศาสนาแท้จริง มิใช่เป็นไปเพื่อพวกพ้องตัวตนและเราเขา และขาดไม่ได้ต้องมี **"พระเทพรัตนกร"** เจ้าคณะจังหวัดอยุธยา วัดพนัญเชิง อยุธยาไม่สิ้นคนดีเป็นแนวร่วม

ต้องยอมรับความจริงว่ายุคนี้เป็นยุค "อย" หรือ "สหมูมิอยุธยา" พระสงฆ์จังหวัดนี้ในกรุงเทพมหานครนั้น ท่านกำลังเรื่องอำนาจในเพลานี้ สหมูมิอยุธยานี้รู้กันในวงการว่าท่านรักกันจริงส่งเสริมและสนับสนุนกันทุกนิกาย ขนาดสหมูมิสุพรรณบุรีที่นำด้วยสโลแกนว่า "มาด้วยกันไปด้วยกันเลือดสุพรรณ" ก็ยังไม่ชะงัดเหมือนยาชานาน "อย" ถ้าได้ "อย" หนุนเต็มตัว ก็จะติดลมบนได้ทันที ผมเองเคารพนับถือและศรัทธาทั้งพระเถระในกลุ่ม "อย" ทั้งกลุ่ม "สพ" ผมมองว่าการคณะสงฆ์เวลานี้ ขับเคลื่อนและนำโดย "อย" และ "สพ" สหมูมิชาวเหนือ สหมูมิอีสาน สหมูมิชาวใต้ แม้จะเป็นสงฆ์หมู่ใหญ่ มวลชนกลุ่มมาก ยังไม่ได้มีบทบาทในแวดวงสงฆ์ขณะนี้ ภาพการทำงานของ "อย" และ "สพ" มีทั้งด้านบวกและลบ ด้านดีคือร่วมกันคิดร่วมกันทำ แต่ด้านเสียวงการสงฆ์กลุ่มอื่นๆ ก็มองว่าท่านเล่นพรรคเล่นพวกกัน ก็เป็นปกติธรรมดาทุกวงการย่อมมีทั้งดอกไม้และก้อนอิฐ ปกติท่านเจ้าคุณสุชาติ หรือ "พระราชปริยัติเวที" รองเจ้าคณะกรุงเทพมหานคร วัดสุวรรณาราม ในฐานะแกนนำ อย. (นี่ก็เพื่อนผมเหมือนกัน อี้) เป็นพระเถระชั้นผู้นำ ที่ผมไม่ได้เชียร์เพราะเป็นเพื่อนนะ แต่เป็นพระหนุ่ม ไฟแรง มีผลงาน ผลสำเร็จ น่าจับตามอง ท่านทำโครงการสนับสนุนและส่งเสริมสร้างพระและสามเณรเป็น "นักเทศน์มหาชาติ" เป็นผลงานน่าชื่นชมมาก เพราะร่วมคิดร่วมทำ ร่วมทุนทำกันเอง ท่านพระมหามานตรี ฯ วัดประสิทธิเวช คลอง ๑๕ นครนายกยังมาออกปากชื่นชมผลงานท่านให้ผมฟังเลย **ทราบว่าคุณเจ้าคุณสุชาติฯ ก็หนุนเรื่องนี้เต็มตัวอยู่แล้ว อาจได้ไฟเขียวจาก "พระพรหมติลก" เจ้าคณะกทม. หรือ "สมเด็จพระพุทธชินวงศ์" วัดพิชยญาติการาม แล้วก็เป็นได้ แต่ถ้า "อย" ระดับ "หลวงพ่อแว่ววัดเชิง" "ทุนหนา" หนุน การใหญ่ก็จะเบาแรง เพราะส่วนมากพวกเราชาววัด มีแต่ตัว แต่บ๊จกันก็เลยไม่ค่อยได้เป็นใหญ่เป็นโตกัน ผมสังเกตจากเวลาที่พรรคการเมืองจะคัดเลือกนักการเมืองไปเป็นรัฐมนตรี ก็คัดเอาคนที่ "ทุนหนา" "หนุนพรรค" ใครมีเงินทุนสนับสนุนมากก็มีโอกาสเป็นเสนาบดีมาก ที่จะได้ดิบได้ดีเป็นเลขาฯ เป็นทีมงานรัฐมนตรี ถ้าไม่แจ้งจริงแบบ **ท่าน ผศ. ดร. เสถียร วิพรหมา** ที่แม้จะเงินน้อย แต่มากด้วยอุดมการณ์ทางการเมือง นานๆ จะเห็นคนแบบนี้ได้ดิบได้ดีสักคน ในแวดวงการเมือง "เงิน" เป็นพลังอำนาจเป็นเรื่องปกติธรรมดาตามาก**

ซึ่งผมมั่นใจว่าการใหญ่คราวนี้ "อย" ต้อง "หนุน" และเปิดทางให้ "นำ" พระพุทธศาสนาบัญญัติเป็นศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญให้ได้ หรือเผื่อเหลือเผื่อขาด หากไม่ได้จริงๆ ก็ต้องมี **"ก๊อ ๒" คือได้มาซึ่ง "งบประมาณ" ไว้สนับสนุนให้ทำ "โครงการ" "หลักการ" "วิธีการ" "องค์การ" ที่ทำงานภายใต้พระราชบัญญัติเอื้อต่อการปฏิบัติศาสนกิจของชาวพุทธ ในฐานะผู้เสียภาษีอันดับแรกของประเทศ จะได้ไม่ต้องพึ่งพาเพียงแค่ "กฐิน" "ผ้าป่า" ทำงานกันแบบ "มือต่อมือ"** เหมือนที่เห็นและเป็นอยู่ทุกครั้งที่ประชุมกับกลุ่ม อพท. ๕๖ ซึ่งมีท่านพลเอกทรงชัย เกื้อสกุล เป็นประธาน และมีพระเทพวิสุทธิกวี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ ซึ่งเคยเป็นแกนนำและได้ไฟใหญ่จัดงานวิสาขบูชาที่ท้องสนามหลวง และทำงานกันระดมทุนจัดงานแบบ "กฐินผ้าป่า" "มือชนมือ" ทุกปี แต่ก็เสียสละและอุทิศตัวเพื่อพระพุทธศาสนากันอย่างยาวนาน ได้สิทธิจัดงานวิสาขบูชา

ได้ที่ห้องสนามหลวงเป็นประจำหลายสิบปี เพิ่งจะมา "เสียแชมป์" ด้วยเหตุผลที่ไม่ปรากฏให้แก่ "กรมการศาสนา" ถูก "กระทรวงวัฒนธรรม" แยกเอาผลงานไปทำเมื่อปีสองปีที่ผ่านมา นี่แหละผมถึงย้ายย้ายหาว่า ถ้าจะคิดและทำเพื่อ "พระพุทธศาสนา" ก็ต้องเพื่อพระพุทธศาสนาจริงๆ !

คน : ปัจจัยแห่งความสำเร็จ "มันสมอง" "สองมือ" ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจ งานใหญ่ก็เป็นงานเล็ก งานยากก็เป็นงานง่าย

ฝากไว้ว่า คณะภรรยาค่ะ ต้องไม่ลืม "พระเทพสุวรรณโมลี" ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดสุพรรณบุรี หรือหลวงพ่อ สอ้ง วัดป่าเลไลยก์ "พระเทพปริยัติเมธี" วัดนครสวรรค์ เจ้าคณะจังหวัดนครสวรรค์ "พระราชวชิรเมธี" มันสมองระดับ "ดร." รองเจ้าคณะจังหวัด วัดพระบรมธาตุ กำแพงเพชร ซึ่งการรณรงค์บัญญัติพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ "การใหญ่" เช่นนี้ "สมอง" ของแต่ละท่าน "เฉียบคม" ยิ่งนัก "พระสุธีธรรมานุวัตร" วัดพระเชตุพน ผมว่าท่านก็คิดอ่านไม่ธรรมดา กล้าชนกับ "พระไพศาล" เจ้าอาวาสวัดป่าสุคะโต จังหวัดชัยภูมิ ผู้ซึ่ง ส. สิวรักษ์หนุนหลังสุดตัว และไม่มีใครกล้าแตะได้นี้ "หลวงพี่เทียบ" เราย่อมไม่ธรรมดา **ระดับ "อาจารย์เรื่อง" ชิดซ้ายต้องเตะลูกออกให้ฝ่ายตรงข้ามทุ่มทันที 555**

อย่าลืมชื่อนี้ในแถบอีสานตอนใต้ ผมว่า "พระราชธีรจารย์" เจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี นี่ก็เป็นพระสุปฏิปันโน พระเก่ง ท่านมีความคิดระดับ ป.ธ.๙บวก PhD และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ แกนนำภรรยาค่ะต้องโทรศัพท์พูดคุย หรือ ก็จะได้มุมมองที่ลึกซึ้งและแตกต่าง รวมถึง "พระเทพปัญญาโมลี" นี่ก็ ป.ธ. ๙ และปริญญาโทระดับเจ้าอาวาสวัดประชุมโยธี เจ้าคณะจังหวัดพังงา รูปนี้ก็สุขุมและลุ่มลึก คมความคิด ฝีมือลายมือก็ไม่เป็นสองรองใครแถบท้องทะเลอ่าวอันดามัน อย่าลืม "พระเทพสาครมุนี" เจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาคร รูปนี้เป็นสงฆ์มีศีลาจารวัตรน่ากราบนำไหว้ เป็นพระสุปฏิปันโน ลมหายใจเข้าออกเพื่อบวระพุทธศาสนาแท้จริง สำคัญคือ ทางภาคอีสานมี "พระราชปริยัติโสภณ" เจ้าคณะจังหวัดขอนแก่น "ท่านเจ้าคุณถนอม" เป็นผู้นำออกหน้าและเดินทัพเต็มอัตราศึกอยู่แล้ว คลื่นมหาชนทั้งพระทั้งโยมก็จะไหลหลากมาเป็นกองทัพหมื่นมา ซึ่ง "พลังอำนาจ" มหาศาล เกิดจาก "พลังศรัทธา" ที่ศรัทธาสาธุชนมีต่อพระสงฆ์วัดต่างๆ จะประมาทมิได้!

ที่นำเข้าไปกราบขอพลังสนับสนุนเป็นแนวร่วมคือ "หลวงพ่อพระธรรมมงคลญาณ" หรือ "หลวงพ่อวิริยงค์" ท่านมีลูกศิษย์ลูกหามากมาย และอีกวัดที่สำคัญคือวัดบวรนิเวศวิหาร การใหญ่คราวนี้คณะภรรยาค่ะจำต้องหาทางเข้าพบกราบอาราธนาให้ "สมเด็จพระวันรัต" วัดบวรนิเวศวิหาร ช่วยสนับสนุน เอ่ยถึง "วัดบวรนิเวศวิหาร" แล้ว วัดนี้ "ขริม" และ "ขลัง" มีพลังอำนาจและแผ่อิทธิพลต่อ "สายวัง" เพราะเป็น "สายตรง" ยิ่งถ้าได้ "บัญชา ล้ำช้า" ไวยาจักรวัดบวรนิเวศวิหาร เป็นแนวร่วม เห็นความจำเป็น ร่วมสนับสนุนและผลักดัน การใหญ่คราวนี้ ก็น่าจะสำเร็จได้ราบรื่น เพราะทราบจากคนสนิทว่าท่านเป็นถึง "ซูเปอร์บอร์ด" ของรัฐบาลชุดนี้

มีหลายคนชื่นชมและศรัทธาในตัว "สมเด็จพระธีรญาณมุนี" วัดเทพศิรินทราวาส เล่าให้ผมฟังมาก ต่างเรื่องต่างวาระ แต่ทุกเรื่องลงท้ายว่าท่านเป็นพระสุปฏิปันโน มีวัตรปฏิบัติน่าเลื่อมใสศรัทธาเป็นอย่างยิ่ง ปลายที่สุดก็ "พระราชวชิรยาลังการ" วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ ท่านชื่นชมและยกย่อง "เจ้าประคุณสมเด็จ" รูปนี้มาก แสดงว่าเป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ที่ไม่ธรรมดา ผมเองกลับนึกถึงผลงานท่านเจ้าประคุณสมเด็จฯ ที่เหล่าศิษย์ของท่านได้ร่วมกันสร้าง "หลวงพ่อทวด" ใหญ่ที่สุดในภาคกลางไว้ที่ "หลักกิโลเมตรที่ ๔๔" เส้นทางบางปะอิน-นครสวรรค์

ตรงแถวอำเภอมหาราช ผ่านเส้นนั้นที่โรผมมีโอกาสและเวลาจะต้องหยุดรถลงกราบไหว้เป็นสิริมงคลทุกคราวไป ก็ "สาธุ" และตั้งใจ "อนุโมทนา" ได้ทำบุญกับท่านเสมอ

พระอีกรูปที่เพื่อนต่างศาสนาชมให้ผมฟังคือ **"พระพรหมเมธี" วัดสัมพันธวงศ์** ซึ่งกรรมการมหาเถรสมาคมรูปนี้มีเพื่อนต่างศาสนาเยอะและเป็นต้นฉบับถือของท่านเจ้าสัวตระกูลต่างๆ ในแถบเยาวราช แต่ละท่านที่เอ่ยมา เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ มีลูกศิษย์ลูกหาเป็นใหญ่เป็นโตเต็มบ้านเต็มเมืองในวงกว้าง **ขอเพียงให้คณะกรรมการรณรงค์ล้าที่จะ "เดินสาย" เดินชน เข้าถึงตัว ขอกำลัง "สนับสนุน" ด้านความคิด วิธีการ วิธีทำงาน กำลังคน กำลังงบประมาณ กำลังผลิตเอกสาร และให้แต่ละท่าน "ไฟเขียว" เต็มร้อย การใหญ่ก็จักสำเร็จ ลุล่วงได้ดังที่ใจประสงค์**

สำคัญว่าคณะกรรมการรณรงค์ฯ จะมีเวลามากน้อยแค่ไหน เพราะเรื่องแบบนี้ **"กองทัพเดินด้วยท้อง"** ต้องมีค่าใช้จ่ายในเบื้องต้นทั้งนั้น ทั้งค่าน้ำมันรถ ค่าอาหาร ค่าน้ำดื่ม ค่าเอกสาร ที่คนท้อและเบื่อ "การกุศล" ก็แบบนี้คือ "ควักและจ่ายทางเดียว" แต่ผมเชื่อว่า **"ท่านพระครูธรรมธัมมสังคัล ธีรธมโม" เจ้าอาวาสวัดจันทรสุนทรสังฆมณฑล ๒ ปทุมธานี ฐานานุกรมของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร) วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร** ท่านรูปนี้ เป็นพระที่ใจใหญ่ ใจถึง ฟังได้ ท่านให้การสนับสนุนเกินร้อยและเกินคาด! ผมเชื่อแน่วแน่ว่าท่านพระครูไม่ทอดทิ้งแน่ๆ

ขอเพียงคณะกรรมการรณรงค์ฯ ใช้พลังอำนาจ "เครือข่าย" "สายสัมพันธ์" รวมพลัง รวมใจเป็นหนึ่งเดียวได้หรือไม่?

กราบเรียนด้วยความเคารพ ถึงบรรพตนี้ เป็นจุดสำคัญ ผมขอชี้จุดเป็นจุดตาย จุดแตกหัก การใหญ่จะสำเร็จหรือล้มเหลวอยู่ที่ "สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า" และเหล่านายพลเอก "๕ป" คนใดคนหนึ่งเท่านั้น มิใช่ผมมองว่า "การก่อกบฏ" "การนอนข้างถนน" "การอดอาหาร" จะไม่สำคัญ แต่ที่จะลุล่วงถึงขั้น "ประมุขรัฐ" ทั้ง ๔ คนใดคนหนึ่งจะเล็งเห็นและให้ความสำคัญ...ดังพระราชปณิธานรัชกาลที่ ๑ มีรับสั่งไว้ว่า

**"ตั้งใจจะอุปถัมภ์กษัตริย์ ยอยกพระพุทธศาสนา
จะป้องกันขอบขัณฑสีมา รักษาประชาชนแลมนตริ"**

การใหญ่จะสำเร็จลุล่วงได้ ก็ด้วย "วัด-เวียง-วัง" บูรณาการและเห็นพ้องเห็นชอบต้องตามกัน

ผมนึกถึงข้อความในหนังสือ **"ผจญมาร"** นิพนธ์ของ **"สมเด็จพระพุฒาจารย์ อาจ อาสภมหาเถร"** อธิบดีสงฆ์วัดมหาธาตุ หน้าที่ ๑๙๐-๒๐๑ สารสำคัญมีว่า ได้มีพระภิกษุสามเณรกว่า ๕๐๐ รูปจากต่างจังหวัดโดยเฉพาะภาคอีสาน เดินทางมาร่วมชุมนุมกันที่ลานอโศก วัดมหาธาตุ เพื่อร้องเรียนให้มหาเถรสมาคมดำเนินการให้ความเป็นธรรมแก่อดีตพระพิมลธรรม (อาจ อาสภมหาเถร) ซึ่งผลจากการ "ก่อกบฏ" ก็ได้เกิดมีการทบทวนคำสั่ง และได้มีคำสั่งใหม่แต่งตั้งให้พระเถระระดับต่างๆ มีหน้าที่วินิจฉัยเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรม มหาเถรสมาคมได้ออกคำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมาย โดยใช้บุคลากรจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ออกคำสั่งระงับอธิกรณ์ และเสนอให้ทางสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำหนังสือถึงสำนักพระราชเลขาธิการเพื่อขอพระราชทานพระมหากรุณาให้พระเถระกลับคืนมีสมณศักดิ์ดังเดิม

"ยุทธศาสตร์" ซึ่งรวมถึงยุทธวิธี กลยุทธ์ กลศึก กลอุบาย แผน และโครงการรณรงค์เพื่อบรรจุ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญ ก็ดำเนินการไปคล้ายๆ กันคืออาจต้องอาศัยพลัง ของ "พระสงฆ์สามเณร" วัดต่างๆ ทั่วไปผนึกประสานเข้ากับพลังของ "มหาเถรสมาคม" ถ้ายทอดพลังไป ทาง "สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ" เชื่อมโยงเข้ากับพลังของ "สำนักนายกรัฐมนตรี" และพลังของ "สำนักพระราชวัง" ซึ่งย่อมรวมถึงพลังของ "สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ" สิริรวมนับได้ ๖ พลัง การบรรจุ พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติจึงจะสำเร็จ

คณะกรรมการรณรงค์ให้บรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติครั้งนี้ แต่ละท่านล้วนเป็นระดับมหา ปราษฎ์ผู้มีสติปัญญาฉลาดและปราดเปรื่อง นี้อคือ "ความคิดรวบยอด" ที่ฝากไว้ให้เดินแบบ "ย่น" และ "ย่อ"

ฤจะรบโดยไม่ต้องรบ?

ยกเว้นเสียแต่ว่าจะ "รบโดยไม่ต้องรบ" เปลี่ยนพื้นที่การรบใหม่ ล็อบบี้ โนม่น้าว ซึ่ให้เห็นความสำคัญ ยามนี้ พระเถระชั้นผู้ใหญ่ วาเชคมคาย พุดเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย พุดแล้วพระมหาเถระรับฟัง มองไปทั่วสังฆ มณฑล "การใหญ่" เช่นนี้ผมมองไม่เห็นใคร ก็เห็นเพียงแต่ **"พระพรหมสิทธิ"** นี้แหละไม่ใช่ใครอื่นไกล ทีมงาน รณรงค์ฯ ต้องเข้าพบ ต้องหารือ ต้องอ้อนวอน ต้องเรียกร้อง ต้องขอร้องให้ท่านเดินทางเข้าเฝ้าฯ ได้เข้าเฝ้าฯ กราบอาราธนา โนม่น้าวอธิบายชี้หลักการชักแม่น้ำทั้งห้าสายให้ "สมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า" เข้าพบ "ผู้นำ ๔ป" เอาคนที่เป็น "เบอร์๑" "เบอร์๒" นั้นแหละ ไม่ว่าจะผ่านทางสายวงคือ "พลเอกกมล บุญทับ" หรือ "พล เอก" ท่านใดท่านหนึ่งที่ท่านสนิทสนมคุ้นเคยคอยช่วยเหลือและคอยเจรจาล็อบบี้ประสานงานให้ ถ้าพลเอก "๔ ป" ท่านใดท่านหนึ่งรับหลักการ ผมว่าฝ่าย "บรรจุ" คืออาจารย์มีชัย ฤชุพันธุ์ ก็จะต้องรับได้ไม่น่าจะยากเย็นนัก ผมว่า "การใหญ่" ก็จจะรบเร็วจบเร็วไม่ยืดเยื้อเหมือนครั้งที่ "สมเด็จพระพนรัตน์" วัดป่าแก้ว เร่งรีบเข้าพบ "สมเด็จพระนเรศวรมหาราช" ขอบิณฑบาตชีวิตแม่ทัพนายกองนับหมื่นชีวิตคราวสงครามยุทธหัตถีที่ตามเสด็จ ไม่ทันทั้งกองทัพ วิฤตศรานั้นนับเป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญทางประวัติศาสตร์สะท้อนให้เห็นถึงการ พระพุทธศาสนาที่มีอิทธิพลต่อการปกครองของพระมหากษัตริย์ มีผลทำให้ชีวิตแม่ทัพนายกองและครอบครัว เรือนพันเรือนหมื่นรอดพ้นจากความตายได้หวุดหวิด เป็นภาพสะท้อนบวรพุทธศาสนาที่เรืองแสงถึงบัดนี้

เหมือนจะรบแพ้แต่ชนะ

ทุกการศึก ต้องมีเป้าหมายการรบ แต่ "อย่าเลี้ยงผลเลิศ" ไม่ได้ที่ยืน "เต็มร้อย" แต่ได้ "อานิสงส์" ผลพลอยได้อื่นๆ ที่คุ้มค้ำกับบวรพระพุทธศาสนามีผลให้ชาวพุทธได้อะไรที่ทัดเทียมเท่ากับ "ต่างศาสนา" ได้ ผมว่าก็ "บรรจุ" เป้าหมายที่เลี้ยงและวางไว้ ระหว่าง "การมีชื่อ" เป็นทางการ กับ "การได้สิทธิ" เต็มร้อย เท่ากับศาสนาอื่นๆ ได้รับ ส่วนตัวผมมองว่า "อย่างหลัง" คุ้มค้ำ ดีกว่าที่จะตั้งตังตันที่จะเอาเพียงแค่ "มีชื่อเป็นทางการ" เท่านั้น และ ท้ายที่สุด เรียกร้องแล้วกลับ "คว้าน้ำเหลว" เหมือนครั้งที่แล้ว ก็อย่าเสียเวลา เสียหน้า ซ้ำแล้วซ้ำเล่าอีกเลย !

แม่น้ำใหญ่ไหลลงรวมกันได้ การใหญ่ก็จักสำเร็จดังประสงค์

ซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่เลือกที่จะ "รบโดยไม่ต้องรบ" ที่ต้องเร่งรีบทำคู่ขนานคือเลี้ยงเห็นและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะวางแผน ประชุมแบ่งสายแบ่งงานรับผิดชอบเดินสายพบปะเจรจาขอสัญญา "ไฟเขียว" กับคณะกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้า

คณะใหญ่จีนิกาย และทุกนิกายในประเทศไทย เจ้าคณะหน เจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล และเจ้าอาวาสอย่าง "เป็นทางการ" แผนฉุกเฉินต้องมีไว้สำรอง กรณีแผนหลัก "ผิดพลาด"

การใหญ่ครั้งนี้ยากจะสำเร็จถ้าไม่ปรึกษา "เหล่าอุบาสก" ขอคำชี้แนะชี้ช่องจากผู้นำองค์กรรัฐและเอกชนที่เป็น "แม่เหล็ก" ดึงดูดคนได้มากมายมหาศาลอย่าง พลเอก อนุพงษ์ พลเอก ธนะศักดิ์ พลเอก ประยุทธ์ เกื้อสกุล นายศิริรัช ไรจนพฤษ์ นายวิชัย ศรีวัฒนประภา นายอนันต์ อัศวโภคิน นายบุญชัย เบญจรงค์กุล นายก่อศักดิ์ ไชยรัศมีศักดิ์ นายธนินท์ เจียรวนนท์ ศ.ดร. วิษณุ เครืองาม ศ.ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ศ.เกียรติคุณ รอ. ดร.ทินพันธ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ นายมีชัย ฤชุพันธุ์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ห้วงเวลานี้ "อุบาสก" ช่วย "พระ" ทำงาน ถูกต้องแล้ว เพราะกรอบการกำหนดนโยบายและรูปแบบมหาเถรสมาคมโดยโครงสร้าง เท่าที่พระเถระผู้ใหญ่ระดับ "มหาเถรสมาคม" เล่าให้ฟัง ท่านมีได้วางนโยบายวางแผนและส่งตัวแทนพุทธศาสนาเข้าไปมีส่วนร่วมนำเสนอกฎหมายเพื่อวงการสงฆ์ที่แท้จริง คาถา "พระสงฆ์ห้ามยุ่งการเมือง" มีผลชะงัดต่อบทบาทของมหาเถรสมาคม แตกต่างจาก "สำนักจุฬาราชมนตรี" ที่เน้นการเมืองนำการศาสนาเต็มร้อย! นี่ก็ได้ยินจากปากผู้นำ "สำนักจุฬาราชมนตรี" คีย์แมนคนสำคัญคนหนึ่งเล่าให้ฟัง ก็นำมาเล่าเท่าที่รู้ หนที่แล้วรณรงค์ฯ พังเพราะพุทธด้วยกันเอง ปิดแข็ง ปิดขา กัดกัน เหยียบขาตัวเอง จนสะดุดล้มลง หวังว่าหนนี้ คงไม่พลาดซ้ำอีก!

รัฐสภานาราม : ความพ่ายแพ้ในอดีต

การรณรงค์เพื่อบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ปี ๒๕๕๐ ครั้งที่ผ่านมาผู้นำองค์กรชาวพุทธได้ร่วมกันทำงานเข้มแข็งมาก รายชื่อเท่าที่ผมพอจะจำได้คือ **ท่านดร. พระมหาโชวี ทสฺนินโย** ดูจากผลงาน **ท่านทำงานเข้มแข็งมาก ไม่เคยปริปากบ่น ไม่เหนียว ไม่ท้อ ไม่ล่า ไม่มีปัญหา** พอที่จะเป็นเจ้าฟ้าเจ้าคุณได้ **อย่าลืมปีหน้าต้องลุ้นให้หลวงพ่อเณร วัดศรีสุดาราม ลีอบบี้ ออย!** **ท่านพลเอกธงชัย เกื้อสกุล** ในนามของศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย **วัดบวรนิเวศวิหาร** เฉพาะ "พีเกื้อ" เกณฑ์ชาวพุทธมาได้มากถึงเกือบพันองค์กร มีทั้งพระสงฆ์และฆราวาสสนับสนุนเต็มกำลัง ได้พลังจากมวลชนมากมายมหาศาล **ทราบว่าเป็นท่าน ดร. สัญชัย พรหมฤกษ์** ก็เกณฑ์ชาวพุทธมาหลายพันคนเช่นกัน รวมถึง **ท่านพระมหาบุญถึงชุตินธโร** **เจ้าอาวาสวัดตะล่อม ย่านฝั่งธนบุรี** **ท่านเจ้าคุณพระเทพวิสุทธิกวี วัดราชาธิวาส** **รณรงค์ในนามของผู้นำศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย**

วีรกรรมอันห้าวหาญอีกหิมสมควรบันทึกไว้ เป็นของพระสงฆ์ผู้หาญกล้าประกาศจุดยืน **"แพ้เป็นโจร ชนะเป็นเจ้า"** **พระราชาคณะรูปนี้คือท่านเจ้าคุณพระราชปัญญาเมธี (สมชัย กุศลจิตโต, ป.ธ. ๙, PhD)** **ขณะรณรงค์นั้นท่านดำรงตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดจันทาราม พระอารามหลวง เขตธนบุรี และมีอีกตำแหน่งคือรองอธิการบดีมหาจุฬารายฝ่ายต่างประเทศ**

ศัพท์บัญญัติยุคนั้นคือ "รัฐสภานาราม" แปลตรงตัวว่าวัดป่าตั้งอยู่ในรัฐสภา รณรงค์กันถึงขนาดมีพระยอมอดข้าวอดน้ำอดอาหาร นอนและจำวัดกันข้างถนน แต่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสมัยนั้นก็ไม่สนใจ และสุดท้ายก็พ่ายแพ้ชาวพุทธกันเอง อย่าโทษต่างศาสนิก ต้องโทษว่าเราไม่สามารถชี้แจงชาวพุทธด้วยกันให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องบรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญ เมื่อเราชี้แจงไม่ชัดก็แพ้อย่างย่อยยับ!

ผมเคยถาม "พี่เกื้อ" หรือพลเอกธงชัย เกื้อสกุล ที่เคารพนับถือศรัทธากันยาวนาน ท่านอารมณ์ดีเล่าให้ฟังว่า การศึกษานั้น ท่านเองก็รับบทเป็น "ผู้นำ" ชาวพุทธ ท่านได้ธรรมาศออกตัวออกสื่อเป็นความจริงเสียงจริง ชัดเจน ด้วยสมอระดับ "พลเอก" ท่านได้นำชาวพุทธชั้นผู้นำบุกเข้าไปในรัฐสภา และเดินออกมาบอกชาวพุทธข้างนอก แต่เสียงสนับสนุนไม่มากพอ เราจึงแพ้

ยุคนั้น ท่านเจ้าคุณสมชัยฯ ได้ทุ่มสุดฤทธิ์ หมายมั่นจะบรรจุพระพุทธศาสนาในรัฐธรรมนูญให้สำเร็จให้จงได้ ลงทุนระดมพลจากพุทธมณฑลเดินเท้าเปล่ายกพลข้ามจากสุรินทร์ข้ามสะพานพระปิ่นเกล้ามาเป็นขบวนใหญ่โต เอ็กเกริก สื่อมวลชนไทยและเทศรุมกันถ่ายทอดสดทำข่าวไปทั่วโลก ท่านได้ประชุมและวางแผนตั้ง "รัฐสภาวนาราม" ทำงานเป็นทีม มีผู้นำ ผู้ตาม ที่ปรึกษา และผู้สนับสนุนครบเหมือนสมัยนี้ ท่านยืนยันว่าจะปักหลักอยู่รัฐสภาไม่ว่างไม่วาย อดอาหารถึงตายก็มีพระสงฆ์อาสาเกล้าตายกล้าแลกจริงจัง **เต็ดร้อนถึงรัฐบาลทหารคือ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ และประธานคณะกรรมการความมั่นคงแห่งชาติ (คมช.) ซึ่งก็คือ คือพลเอกสนธิ บุญยรัตกลิน เจ้าของคำพูดปริศนา "ถึงตายก็พูดไม่ได้"** ต่างกังวลว่ามีบพระกับมีอบเพื่อทักษิณจะกลายเป็นมีอบเดียวกัน จากข่าวในอดีต **ท่านเจ้าคุณสมชาย** ได้ถ้อยยามบุกเดี่ยวเดินเข้ากองบัญชาการ กองทัพบกไปขอสังจะลูกผู้ชายคือคำยืนยันจากปากของ **พลเอกสนธิบุญยรัตกลิน ผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งมีสถานะเป็นไทยมุสลิม** ท่านสนธิก็รับปากท่านเจ้าคุณว่าไม่ขัดข้องที่จะบัญญัติพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ และมีเสียงขานรับสนับสนุนจากรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ แต่สุดท้ายถูก "เปี้ยว" ในท้ายที่สุด

สมรภูมिरบคราวนั้น **"ค่ายบางระจัน"** คือ **"กลุ่มชาวพุทธ"** สายต่างๆ เล่าเท่าที่รู้ นัดแล้วไม่มาตามนัดก็มี แตกสามัคคีกันก็มาก ที่แน่ๆ ขนาดเจ้าคณะภาคบางภาคก็ยังไม่มาประชุมที่วัดสระเกศตามที่นัดไว้ คงมีแต่กลุ่มชาวพุทธที่มีตัวและหัวใจศรัทธาพุทธเต็มร้อยยอมเสียชื่อเสียงเสียเครดิตยอมถูกวิพากษ์วิจารณ์ยอมถูกตำหนิออกมาเรียกร้องเดินขบวนเคลื่อนไหวจนข้างถนนอยู่ท้องเพื่อให้บัญญัติพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ แต่สุดท้ายเมื่อเสียงสนับสนุนมีน้อย และปรากฏว่า "พ่ายแพ้" ชัดเจน แกนนำก็ประกาศด้วยยอมแพ้ตกเป็นเชลยศึกที่ละรายสองราย และสุดท้ายก็ยอมแพ้ยอมสลายตัวกันแต่โดยดี รายละเอียดปรากฏตามเอกสารฉบับที่ ๒

มีข้อสังเกตว่าท่าที **"กรุงศรีอยุธยา"** คือ **"มหาเถรสมาคม"** ยุคที่วัดสระเกศครองเมืองนั้น พระผู้ใหญ่ท่านก็พากันสนับสนุนเต็มที่เต็มสูบ เดินทางกันสะดวก รัฐบาลยุคนั้นก็ใจดีกับพระสงฆ์ เปิดทางโล่งตลอดเส้นทางตั้งแต่อีสานยันถึงพุทธมณฑล แต่ทว่าก็ยังพ่ายแพ้เพราะ "ฟ้าปิด" เครื่องบินขึ้นต่อไม่ได้ ทศนวิสัยอย่าแยะ ตอนนั้นชาวพุทธทุกคนพากันจำชื่อ น.ต. ประสงค์สุนศิริ ประธานร่างรัฐธรรมนูญ และ ดร. เจริญศักดิ์ ปิ่นทองกันแม่นยำ ผลการลงมติสรุปว่าเสียงคัดค้านชาวพุทธที่คัดค้านมีมากถึง ๖๖ เสียงขณะเสียงชาวพุทธฝ่ายสนับสนุนที่เหลือเพียงแค่ ๑๙ เสียงเท่านั้น มีที่งดออกเสียงเดาว่าเป็นศาสนิกศาสนาอื่น ๔ เสียงและงดลงคะแนน ๑ เสียงทราบว่าการต่อมา **"พระอาจารย์ธรรมโชติ" หรือท่านเจ้าคุณสมชัยฯ ยอมหักไม่ยอมงอ พ่ายแต่ไม่ประกาศว่าแพ้** แม้จะยับเยินและบอบช้ำที่สุดในชีวิต เมื่อ "ชนะเป็นเจ้า" ไม่ได้ ท่านก็ทำตามสัจวาจา ไม่มีคำว่า "แพ้" หลุดออกจากปากท่าน มีเพียงคำบอกลาคณะสงฆ์แบบถาวร ท่านได้วางมือละขาดจากภาระธุระพระศาสนาทุกอย่าง เลิกเดินธุดงค์ไปหางโกลผู้คนเลือกไปเฝ้าถวายสภากาฬจิตใจอันบอบช้ำที่วังน้ำเขียวเพียงลำพัง และได้ประกาศลาออกจากทุกตำแหน่งไม่หวนกลับมาเตรียมตัวเป็น "เจ้าอาวาส" วัดจันทารามพระอารามหลวงย่านฝั่งธนบุรี กระทั่งบัดนี้ สมณศักดิ์ที่ "พระราชปัญญามณี" กว่า ๘ ปีแล้วที่หายไปจากหน้าประวัติศาสตร์ทำเนียบสมณศักดิ์ หยุดอยู่กับที่ไม่เคลื่อนไหว น่าเสียดายที่เราเสีย "ขุนศึก" ระดับ "แม่ทัพธรรม" ไป ๑ รูป!

ผมฉายภาพในอดีตเพื่อสะท้อนว่า"พุทธ"ต้องรวมพลังเป็นหนึ่งในเดียวจึงจะชนะการศึกในคราวนี้ซึ่งผม
ประเมินว่าโอกาสดีกว่าคราวก่อนมาก ท้องฟ้าแจ่ม อาทิตย์จ้า แต่ต้อง"รบ"บนเอกสารหาทางเสนอให้ผู้มี
อำนาจดำเนินการ "บรรจุ" อักษรเพียงหนึ่งย่อหน้าในรัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทยให้จงได้

นี่คือประเด็นท้าทาย คณะกรรมการรณรงค์ให้บรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งผมก็ยังไม่แน่ใจ
ว่าครั้งนี้ ระหว่างสมาคมนักวิชาการเพื่อพระพุทธศาสนากับสมาคมเปรียญธรรม ๘ ประโยค ตกลงใครเป็นแกน
นำกันแน่ ที่แน่ๆ แกนนำฝ่ายหนึ่งถูกเรียกไปปรับทัศนคติแล้ว ส่วนแกนนำอีกฝ่ายเป็นทหารด้วยกันยังแคล้ว
คลาด "ภาพลักษณ์ในอดีต" นี้สำคัญ...ถ้ากุศลเจตนาชัดเจน ไม่มีอะไรแอบแฝงก็น่าจะทำการใหญ่ได้ลุล่วง!

ผมตั้งจิตอธิษฐานขออวยพรให้กุศลเจตนาและยุทธศาสตร์ของทุกๆท่านทุกๆ รูป สำเร็จ สำเร็จ สำเร็จ สาธุ

ศาสตราจารย์ ดร.อุทิส ศิริวรรณ

๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘

เอกสารอ้างอิง

ฉบับที่ ๑

คำถามคำตอบการบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

ในรัฐธรรมนูญ เมื่อปี ๒๕๕๐ ในเว็บไซต์ต่างๆ

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๐

ที่มา: <http://larndham.org/index.php?/topic/26708-ข้อเท็จจริงเรื่องพระพุทธศาสนา/>

ถาม ที่ผ่านมารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเคยบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติจริง
หรือไม่

ตอบ ไม่จริง รัฐธรรมนูญที่ผ่านไม่เคยมีการบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ผู้ร่างที่ผ่าน
มาให้เหตุผลว่า ไม่ต้องการให้ศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครอง และ ป้องกันการแตกแยก
ของคนในชาติในมิติของศาสนา

ถาม หากบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว จะทำให้ประเทศชาติแตกแยกมากยิ่งขึ้น และ
อาจจะทำให้ปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้รุนแรงมากยิ่งขึ้น

ตอบ เป็นเรื่องที่หลายฝ่ายคาดเดากันไปเองล่วงหน้า ที่ผ่านมาประเทศไทยก็ไม่เคยมีความแตกแยกกัน
ทางด้านศาสนาอย่างรุนแรง และถึงแม้ที่ผ่านมาจะไม่มีการบรรจุศาสนาประจำชาติ ปัญหาในสามจังหวัดก็
ยังคงรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากสาเหตุของปัญหาไม่ใช่ความแตกแยกทางศาสนา แต่เป็นเรื่องความอ
ยุติธรรมในพื้นที่ ความต้องการแยกดินแดน และ ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ระหว่างไทย

กับมลายู ศาสนาเพียงถูกดึงไปใช้เป็นเครื่องมือในภายหลังเท่านั้น ดังนั้นหากมีการบัญญัติศาสนาประจำชาติ เหตุการณ์จะรุนแรงขึ้นหรือทุเลาลง มันขึ้นอยู่กับหลายๆ ปัจจัย เช่น หากบรรจุแล้วเกิดแนวคิดศาสนานิยมแล้วไปออกกฎหมายรังแกศาสนาอื่น อันนี้ก็จะทำให้เกิดปัญหารุนแรง หรือ หากบรรจุแล้วมีการออกกฎหมายลูก หรือ มีการให้ความสำคัญในการนำพระธรรมคำสอนไปประยุกต์ใช้การบริหารราชการแผ่นดินหรือแก้ปัญหาของชาติ ก็จะสามารถทำให้บ้านเมืองเกิดความสงบสุขได้ ขึ้นอยู่กับ ใครจะเอาข้อความดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อย่างไร เหมือนดาบสองคม

ถาม ศาสนาเป็นของสูง รัฐธรรมนูญเป็นของต่ำดังนั้น เราไม่ควรเอาศาสนาไปใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญเปลี่ยนได้ โดนฉีกบ่อย

ตอบ สถาบันชาติเป็นของสูง สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นของสูง รัฐธรรมนูญก็ตั้งอยู่บนพานทองสองชั้นนั้นก็แสดงว่าเป็นของสูง ดังนั้นแนวคิดดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่มีเหตุผลและไม่สมควรเอามาเป็นข้อกล่าวแย้งในเรื่องการไม่บรรจุศาสนาประจำชาติ

ถาม หากบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว จะทำให้ประชาชนชาวไทยสามารถดำรงศรัทธาพระพุทธศาสนาไว้ตราบนานเท่านาน และ จะทำให้พระศาสนาเจริญรุ่งเรืองสถาพร

ตอบ ไม่จริง การบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นเพียงการประกาศข้อเท็จจริง ในเอกลักษณ์ของชาติเท่านั้น เช่น ประเทศไทยปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การเขียนในรัฐธรรมนูญเป็นเพียงการเขียนเพื่อเทิดทูนและให้ความเคารพในพระพุทธศาสนาเท่านั้น ไม่มีผล หรือส่งผลให้เกิดการทำนุบำรุงพระศาสนาในทางปฏิบัติแต่อย่างใด การทำนุบำรุงหรือส่งเสริมกิจการพระศาสนานั้นอยู่ในมือของพุทธบริษัทที่เท่านั้น การออกกฎหมายลูก หรือ การตราพระราชบัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีผลส่งเสริมพระศาสนา มากกว่าการเขียนบัญญัติศาสนาประจำชาติ

ถาม เหตุใดเราจึงไม่แยก รัฐ และ ศาสนา ออกจากกันอย่างสิ้นเชิงเหมือนประเทศอเมริกา

ตอบ อเมริกา เป็นประเทศที่ไม่มีรากทางวัฒนธรรมประกอบขึ้นมาจากชนหลายชาติ หลายภาษา และหลายศาสนา แตกต่างจากประเทศไทย ที่คนส่วนใหญ่ผูกพันนับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย พระมหากษัตริย์ทุกๆพระองค์ก็ผูกพันอยู่กับพุทธศาสนามากกว่าเจ็ดร้อยปี รัฐธรรมนูญของไทยนั้นใช้รูปแบบคล้ายคลึงกับของประเทศอังกฤษนั้นคือใช้สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นตัวเชื่อมสถาบันศาสนา โดยการบังคับกำหนดการเลือกนับถือศาสนาให้กับสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนั้นรัฐธรรมนูญของไทยจึงได้กำหนดให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะมาตลอด เหมือนกับที่ประเทศอังกฤษกำหนดให้สมเด็จพระราชินีต้องนับถือคริสต์นิกายแองกลิคัน

ถาม หากกำหนดให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว จะทำให้ศาสนาอื่นไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน

ตอบ ไม่จริง รัฐธรรมนูญมาตรา 78 ได้เขียนไว้ ว่ารัฐจะต้องให้ความสำคัญคุ้มครองศาสนาอื่นๆ และ พระพุทธศาสนา อย่างเท่าเทียมกัน

ถาม หากบรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติแล้ว จะทำให้ภัยที่คุกคามพระพุทธศาสนาหมดไป จริงหรือไม่

ตอบ ไม่จริง ภัยที่จะทำให้พระศาสนาเสื่อมนั้น มีทั้งจากภายนอกและภายใน พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับภัยภายในมากกว่าภัยภายนอก ภัยภายในคือการที่พระภิกษุไม่ประพฤติตนอยู่ในพระธรรมวินัย บิดเบือนพระธรรมวินัย พุทธบริษัทไม่ให้ความสำคัญกับพระธรรมคำสั่งสอน ไม่นำพระธรรมคำสั่งสอนไปปฏิบัติ ไม่ทำนุบำรุงพระศาสนา การบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องของการเทิดทูนพระพุทธศาสนาเป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมายสูงสุดของประเทศ ไม่ได้มีผลทำให้ภัยที่คุกคามพระพุทธศาสนาลดน้อยถอยลง แต่ เป็นหน้าที่ของพุทธบริษัทต่างหากที่จะต้องช่วยกันป้องกันภัยของพระพุทธศาสนาไม่ใช่การหวังพึ่งข้อความในรัฐธรรมนูญโดยไม่ทำอะไร

ถาม ที่เขาบอกว่า พระพุทธศาสนาจะรุ่งเรืองหรือประจำชาติอยู่ที่การปฏิบัติตนพุทธบริษัทสี่ ไม่ใช่อยู่ที่การบัญญัติศาสนาประจำชาติในรัฐธรรมนูญ

ตอบ ถูกต้อง พระพุทธศาสนาจะรุ่งเรืองหรือเสื่อมลง อยู่ที่การปฏิบัติตนของพุทธบริษัท เช่น พระสงฆ์ ประพฤติตนอยู่ในพระธรรมวินัย อุบาสก อุบาสิกา น้อมเอาพระธรรมคำสั่งสอนไปใช้ และ ฆราวาสชนชั้นปกครองให้ความเอาใจใส่ เทิดทูน คุ้มครองพระอริยสงฆ์และพระพุทธศาสนา การตราพระราชบัญญัติ หรือ การเขียนบัญญัติข้อความที่เทิดทูนพระพุทธศาสนาลงในรัฐธรรมนูญ เป็นเพียงวิธีการหนึ่งของการเทิดทูนพระพุทธศาสนาในมิติของกฎหมายเท่านั้น

ประเทศเวียดนามได้เป็นตัวอย่างหนึ่งของการที่ชนชั้นปกครองไม่ใช่พุทธศาสนิกชน แต่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพุทธ เมื่อชนชั้นปกครองไม่ศรัทธาในศาสนาพุทธก็มีการออกกฎหมายทำลายพระพุทธศาสนา ประเทศเกาหลีใต้ก็เช่นกัน เมื่อมีประธานาธิบดีนับถือศาสนาอื่น ก็เลยเลิกทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา จนทำให้ประชากรจากเดิมที่เคยนับถือพุทธอยู่ถึง 80 % ลดลงเหลือ 40 % ในปัจจุบัน เหตุการณ์การณ์แบบนี้เคยเกิดขึ้นมาแล้วเมื่อครั้งที่พระพุทธศาสนาเริ่มเสื่อมไปจากอินเดียเช่นกัน

ถาม ประเทศไทยในเวลานี้เหมาะสมหรือไม่สำหรับการ บัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ ในรัฐธรรมนูญ

ตอบ หากดูแง่มุมต่างๆ ในรัฐธรรมนูญ เรามีข้อบังคับให้สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นพุทธมามกะ เรามีข้อความที่ระบุให้มีการคุ้มครองพระพุทธศาสนาในมาตรา 78 บางท่านอาจจะคิดว่าไม่เพียงพอ และ ต้องการเทิดทูนพระพุทธศาสนามากกว่าที่เป็นอยู่ การบัญญัติให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติก็สามารถทำได้ เพราะเป็นข้อเท็จจริงอยู่แล้วว่าพุทธศาสนาเป็นศาสนาของคนส่วนใหญ่ ในขณะที่บางคน

อาจจะมองว่า บัญญัติต่างๆที่มีอยู่เดิมนั้นเพียงพออยู่แล้วที่จะทำนุบำรุงพระศาสนา ไม่จำเป็นต้องไปเขียนข้อความเพิ่มเติมให้ซ้ำซ้อนและไม่จำเป็น

อันนี้ก็แล้วแต่คนจะมอง เพราะ มุมมองและความรู้สึกของแต่ละคนไม่เหมือนกัน แต่ต้องมาดูข้อเท็จจริงกันว่า บัญญัติแล้วแย่งจริงแบบที่เขาว่าหรือเปล่า หรือ ไม่บัญญัติแล้วจะแย่งเหมือนที่เขาว่าหรือเปล่า ต้องพิจารณากันเอง

ฉบับที่ ๒

ปิดฉาก รัฐสภานาราม หนึ่งใน การต่อสู้ของสงฆ์ทางการเมือง

โดย MGR Online

30 กันยายน 2550 23:58 น.

ที่มา:

<http://www.manager.co.th/Dhamma/ViewNews.aspx?NewsID=9500000109717>

หลังการรัฐประหารเมื่อวันที่ 19 กันยายน พ.ศ.2549 ได้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมากมาย ซึ่งหนึ่งในนั้นก็คือ การดำเนินการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แทนรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว ปี 2549 ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ(คมช.) ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้ง เพื่อให้ได้มาซึ่งระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

ดังนั้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2550 ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ (สสร.) 100 คน เพื่อมาทำหน้าที่ดังกล่าว

• คณะสงฆ์และองค์กรชาวพุทธเริ่มต้นเรียกร้อง กำหนด ‘พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ’

ในช่วงเวลานี้เองที่คณะสงฆ์และองค์กรชาวพุทธต่างเห็นว่าจะมีโอกาสดีที่จะให้มีการบัญญัติคำว่า ‘พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ’ ลงในร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เนื่องจากในประวัติศาสตร์รัฐธรรมนูญของไทยนั้น ยังไม่เคยมีการบรรจุเนื้อหาหรือถ้อยคำดังกล่าวแต่อย่างใด ด้วยเหตุผลที่ว่าประชาชนชาวไทยกว่าร้อยละ 90 นับถือพระพุทธศาสนา และขณะนี้พระพุทธศาสนากำลังถูกคุกคาม จากภัยภายในและภัยภายนอก การกำหนดให้พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ จะเป็นวิธีคุ้มครองปกป้องพระพุทธศาสนา ทั้งทางตรงและทางอ้อมอย่างได้ผลดียิ่ง

การเคลื่อนไหวเรียกร้องให้บัญญัติคำว่า ‘พระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำชาติ’ จึงได้เริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจัง โดยวันที่ 8 เมษายน ศูนย์พิทักษ์พุทธศาสนาแห่งประเทศไทยร่วมกับเครือข่ายองค์กรชาวพุทธแห่ง

ประเทศไทย ได้จัดแถลงจุดยืนคว่ำร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2550 หากไม่มีการ บัญญัติไว้ว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ

• ตั้งวัดชั่วคราว ‘รัฐสภานาราม’ อดข้าว อดน้ำ ประท้วง

จากนั้นจึงได้มีการรวมตัวเรียกร้องในหลายรูปแบบ เช่น การจัดขบวนธรรมยาตราธรรมาธิปไตย จากพุทธมณฑล จ.นครปฐม เดินเท้าไปยังบริเวณหน้ารัฐสภา ขบวนดังกล่าว ประกอบด้วย พระภิกษุสงฆ์ นักร้องรูป/คน โดยมีการนำช่าง 9 เชือกเข้าร่วมขบวนในครั้งนี้ด้วย เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของการต่อสู้ ขณะเดียวกันก็ได้มีการกำหนดเขตหน้ารัฐสภา ซึ่งอยู่ติดกับสวนสัตว์เขาดินวนา พร้อมทั้งตั้งชื่อว่า ‘รัฐสภานาราม’ เพื่อให้เป็นเขตสงฆ์ในการปักหลักชุมนุม ซึ่งพระมหาบุญถึง ชุตินธโร หนึ่งในกรรมการเรียกร้องให้บัญญัติศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ได้บอกว่า ‘รัฐสภานาราม’ ก็เหมือนวัดชั่วคราว โดยนำคำว่า ‘รัฐสภา’ กับ ‘เขาดินวนา’ และ ‘อาราม’ มาสนธิกัน

แต่การต่อสู้เรียกร้องด้วยวิธีต่างๆก็ยังไม่ประสบผล จึงเป็นที่มาของการที่พระภิกษุจำนวน 15 รูป ประท้วงด้วยการ ‘อดอาหาร’ ซึ่งพระราชปณิธานเมธี แกนนำพระสงฆ์ในการชุมนุมกล่าวว่า การกระทำดังกล่าวเรียกว่า ‘พุทธอหิงสา’ เพื่อเป็นการเตือนตัวเองให้ยึดมั่นในธรรมและสติสัมปชัญญะและยังเป็นการแสดงออกเพื่อเตือน สสร. ให้มีการบรรจุพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ โดยมีฆราวาสส่วนหนึ่งร่วมอดอาหารในครั้งนี้ด้วย

การอดอาหารดำเนินไปถึง 14 วัน แต่ก็ไร้ผลเช่นเคย กระทั่งพระสงฆ์จำนวน 5 รูป ใน 15 รูป ที่ได้ประกาศอดอาหาร คือ พระธาดา อธิจิตโต พระประจักษ์ ทีปธัมโม พระสุวัฒน์ สุวัฒน์โน พระเนาว์ อธิสัทโธ และพระฉัตรชัย ปัชโชโต ตั้งจิตที่จะปฏิบัติอหิงสธรรมขั้นอุกฤษฏ์ ด้วยการเพิ่ม การอดน้ำและลงไปนอนปฏิบัติธรรมในโรงศพ โดยกล่าวว่า หากการณ์ครั้งนี้ไม่สำเร็จ ก็จะขอถวายชีวิตเป็นพุทธบูชา

• สสร. ไม่บัญญัติตามเสียงเรียกร้อง

ในขณะที่ น.ต.ประสงค์ สุ่นศิริ ประธานคณะกรรมการการยกร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่าต้องการให้พระสงฆ์ใช้สติพิจารณาเรื่องนี้รอบคอบ และชี้แจงว่า การที่ไม่ได้บรรจุ คำว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมีเหตุผล 2 ประการคือ 1.ข้อพิจารณาด้านรัฐศาสตร์ 2.ข้อพิจารณาด้านพระพุทธศาสนา โดยเหตุผลด้านรัฐศาสตร์คือ รัฐจะไม่ใช้ความเชื่อของใครเป็นเครื่องมือในการจัดระเบียบ แต่จะใช้กฎหมายบังคับให้คนในรัฐปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งประเทศไทยไม่ได้ใช้พระพุทธศาสนาเป็นกฎหมายรัฐหรือกฎหมายของประเทศ ฉะนั้นการนำศาสนาไปบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจึงเป็นวิธีการที่ไม่สอดคล้องกับการปกครองในระบบประชาธิปไตย

แม้การปฏิบัติอหิงสธรรมดังกล่าวของพระสงฆ์ จะถึงขั้นเป็นลมหมดสติ และต้องห้ามส่งโรงพยาบาล แต่ก็ไม่มีท่าทีตอบสนองใดๆจากฝ่ายการเมือง ดังนั้น เมื่อถึงวันที่ 29 มิ.ย. สภาร่างรัฐธรรมนูญได้มีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา 2 และมาตรา 78 เกี่ยวกับการบัญญัติพระพุทธศาสนา เป็นศาสนาประจำ

พระราชดำรัสตอนหนึ่งได้ทรงกล่าวถึงเรื่องการบรรจุพระพุทธรูปเป็นศาสนาประจำชาติ ไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ความว่า

“...ข้าพเจ้าขอไปที่มิวนิกอีกแห่งหนึ่ง... ข้าพเจ้าก็ได้พบปะคนไทย และนักเรียนไทยในเยอรมันนับพันคน ซึ่งหลายคนอุตส่าห์ใช้เวลาเดินทางมาพบหลายชั่วโมง และมีความยินดีที่ได้พบกันอย่างแท้จริง คำแรกที่เขาถามว่า ในหลวงสบายดีหรือเปล่า ก็บอกว่าสบายดี แข็งแรงขึ้นทุกวันแล้ว หลังจากผ่าตัด ส่วนมากจะห่วงใยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และก็ห่วงใยบ้านเมือง

แล้วก็ข้าพเจ้าได้พบปะกับนักเรียนไทยประมาณ 4,000 คนได้ เขาขอพบ ได้ถามข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็ไม่คิดว่าจะได้ถูกถามเรื่องพระพุทธรูป กับรัฐธรรมนูญ ซึ่งข้าพเจ้าไม่คิดเลยว่า ที่จะโดนถามอย่างนั้น ข้าพเจ้าก็อธิบาย ไม่ได้มีกระดาษอะไรเลย ก็ต้องอธิบายว่า ข้าพเจ้าคิดว่า พระพุทธรูปนี้เป็นสิ่งที่ประเสริฐที่สุดสูงส่งแล้ว และได้รับการสนับสนุนมาโดยตลอดตั้งแต่สมัยสุโขทัยจากคนไทยทั้งชาติ พระบรมพุทธรูปเป็นของที่สะอาดสูงสุด ทุกคนก็คิดว่าไม่ยากให้เข้าไปพัวพันกับคำว่าการเมือง ข้าพเจ้าพูดเช่นนั้นต่อหน้านักเรียนไทย 4,000 คน ควรเตือนเอาไว้เหนือเกล้า ว่าเป็นแสงสว่างในหัวใจของคนไทยทั้งหลาย การเมืองบางครั้งก็มีความผิดพลาด บางครั้งก็มัวหมองได้หลายเรื่อง เพราะฉะนั้นไม่ควรเอาพระบรมพุทธรูปไปไว้กับกฎหมายสูงสุดแห่งประเทศไทย คือรัฐธรรมนูญ ควรจะตั้งพระบรมพุทธรูปไว้เช่นนี้ ที่ถูกเตือนโดยประชาชนทั้งชาติ พอข้าพเจ้าพูดจบเล่าเหตุผลจบ นักเรียนไทยก็ปรบมือดังสนั่นลั่นไปทั่วงาน ในเมืองไทย ข้าพเจ้าได้ทราบว่าพระพุทธรูปเป็นศาสนาที่คนนับถือมากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ คงจะไม่ให้ใครมาแตะได้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าการเมืองบางครั้งก็มีอะไรหลายอย่างไม่ค่อยตรงไปตรงมานัก เพราะฉะนั้นดีแล้วที่พระบรมพุทธรูปแยกไปเสียให้พ้นจากการเมืองจะดีกว่า ไม่ทราบว่าทุกท่านในที่นี้เห็นด้วยอย่างเดียวกับข้าพเจ้าหรือเปล่าอันนี้ข้าพเจ้าถามนักเรียนไทย

ผู้เชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์บอกว่า พระบรมพุทธรูปเป็นศาสนาของชาวไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย พระเจ้าแผ่นดินองค์แรกของสุโขทัย เวลาจะขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินก็ต้องกล่าวคำปฏิญาณว่าจะทำนุบำรุงพระพุทธรูปไว้ด้วยชีวิต ซึ่งเดี๋ยวนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พระองค์นี้ก็เช่นกัน ก็ยังถือธรรมเนียมเหมือนอย่างคนไทยทั้งหลาย ถือว่าพระบรมพุทธรูปเป็นสิ่งที่มีค่าของชีวิตคนไทยที่จะพึงพาเวลามีปัญหาเกิดอะไรขึ้นกับชีวิต พระบรมพุทธรูปเป็นแสงสว่าง เพราะฉะนั้นไม่มีวันให้สลายหรือล่มลงไปเป็นอันขาด และดินแดนของชาวพุทธนี้ ชาวพุทธได้ทำชื่อเสียงมากมาย เช่น ตอนสงครามโลกครั้งที่ 2 ข้าพเจ้าได้ข่าวว่าเชลยศึกสมัยที่ตอนนั้นทางญี่ปุ่นได้ยึดครองประเทศไทย เชลยศึกต่างชาติได้รับการช่วยชีวิตได้รับการป้อนน้ำเลี้ยงกับชีวิตตนเอง และป้อนอาหารซ่อนตัวเขาด้วย ที่พูดอย่างนี้ ไม่อยากจะทำให้ใครต้องเสียใจ แต่พูดให้ทราบความจริงว่าบรรพบุรุษของไทยเรา แม้แต่ในที่ผ่านมาไม่เท่าไรไม่กี่ปี ก็ยังปฏิบัติตนทำให้ต่างประเทศชื่นชมและนับถือประเทศไทย และน้ำใจของคนไทย ที่มีความเมตตากรุณา และมีความกล้าหาญ ที่จะแสดงความเมตตากรุณาด้วย อันนี้ขอให้ท่านคิดดูดีๆ

และชาวต่างประเทศมาพบกับข้าพเจ้า ที่เขาชอบ กรุงเทพมหานครเหลือเกิน เพราะว่าเมืองหลวงของประเทศไทยนำมัทศจารย์ โบสถ์พุทธ โบสถ์พราหมณ์ โบสถ์คริสต์ สุเหร่าอิสลาม ทุกศาสนาอยู่ใกล้เคียงกัน ไม่เคยมีใครคิดไปวางระเบิดหรือไปรบกวนศาสนาอื่นเลย ให้อิสระ สิทธิเสรีภาพ ในการจะนับถือศาสนา ได้อย่างเต็มที่ ข้าสนับสนุน นี่แหละฝรั่งเขาบอก คือการปฏิบัติต่อกันของคนที่มีความเจริญอย่างแท้จริง เจริญสุดทางด้านจิตใจ อันนี้น่าชื่นใจมาก ถึงเวลาสวด ของใคร ใครก็ไป ถึงเวลาใครทำพิธีของใครก็ไป โดยไม่ไปรังแกซึ่งกันและกัน อันนี้ต่างประเทศเขาบอก ยอดสุดๆคนไทย ข้าพเจ้าก็คิด พูดเฉพาะกับท่านว่า 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ถือจะเป็นกรณีพิเศษ นักเรียนไทยที่เยอรมันก็ฮากันตุ้มลั่น เพราะว่าเขาก็จะไป เขาก็จะฆ่าพระ รังแกพระไม่ให้ ออกบิณฑบาต ไม่เหมือนกับคนไทยทั้งชาติ ที่เคยทำมา พวกเราต้องมีอารมณ์เย็น เราไม่เคยไปเบียดเบียนรังแกอะไรใครที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ความเชื่อของแต่ละบุคคล เราถือว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเต็มที่ในการจะเชื่อในศาสนาใดก็ได้ทั้งนั้น แต่ว่าถ้ามากเกินไปก็ต้องคอยเตือน แต่ก็น่าเศร้าใจ...”

• ผู้นำชาวพุทธฯ สนองพระราชดำรัส ประกาศยุติการเคลื่อนไหว

หลังจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีกระแสพระราชดำรัสในเรื่องนี้แล้ว ผู้นำชาวพุทธทั้งพระสงฆ์และฆราวาส ที่เคลื่อนไหวเรียกร้องในช่วงที่ผ่านมา นั้น ต่างออกมาน้อมรับไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

พล.อ.ธงชัย เกื้อสกุล ประธานองค์กรชาวพุทธแห่งประเทศไทย ผู้นำฝ่ายฆราวาสในการเคลื่อนไหวเรียกร้อง ได้เปิดเผยว่า องค์กรชาวพุทธฯ ซึ่งมีเครือข่าย 800-900 องค์กร ซึ่งทำงานเทิดทูน 3 สถาบันสูงสุดของประเทศ เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชดำรัสเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเช่นนั้น องค์กรชาวพุทธฯ ก็จะยึดเป็นแนวทางปฏิบัติ และยุติการเคลื่อนไหวให้มีการบัญญัติพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยจะรุดการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญในวันที่ 19 สิงหาคม 2550 จากนั้นจะทำตามสิทธิคือการเข้าชื่อประชาชน 5 หมื่นชื่อเพื่อขอให้เพิ่มเติมแก้ไขรัฐธรรมนูญต่อไป

ส่วนพระเทพวิสุทธิกวี เลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ทางศูนย์พิทักษ์ฯ คงต้องหยุดบทบาทให้มีการบัญญัติพระพุทธศาสนา เช่นกัน เพราะไม่ต้องการทำให้ระคายเคืองเบื้องพระยุคลบาท แต่สิ่งที่พระสงฆ์ต้องทำต่อไป คือหาวิธีการที่จะทำให้พุทธศาสนามีความมั่นคงและอยู่รอดได้ เนื่องจากขณะนี้กำลังทรุดโทรมอย่างหนัก

ขณะที่ พระมหาบุญถึง ชุตินธโร ประธานรัฐสภาวนาราม ก็ได้ออกมาแถลงยุติการชุมนุม เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม เช่นกัน

• คนทั่วประเทศลงมติรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี 2550

สำหรับการลงประชามติร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ.2550 ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม ที่ผ่านมานั้น ผลปรากฏว่า มีผู้มาใช้สิทธิลงประชามติ 25,978,954 คน คิดเป็นร้อยละ 57.61 จากจำนวนผู้มีสิทธิลง

ประชากร 45,600,000 คน โดยมีผู้เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญร้อยละ 57.81 หรือคิดเป็น 14,727,407 คน และไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ร้อยละ 42.19 หรือ 10,747,310 คน

(จากหนังสือธรรมลีลา ฉบับที่ 82 ก.ย. 50 โดย กองบรรณาธิการ)